

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3. Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,171

PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 19, 1954, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIII

Kanados premjeras St. Laurent išvyko į ilgą kelionę. Jis aplankys daugelį šalių, pradedant Anglija ir baigiant

Amerika. Jis jau buvo Londone, Paryžiuje, Bonnoje, Romoje. Aplankys Indiją, Japoniją, Korėją ir kitas šalis.

Atvaizde jis pats, orlaivis, kuriuomi išskrido, ir dalis įgulos, kuri susideda iš 16 orlaivininkų.

Keturi Didieji Berlyne Nesusitarė Viskas Palieka Taip, Kaip ir Buvo

BERLYNAS. — Keturių didžiųjų jėgų užsienio reikalų ministrų pasitarimas čia eina prie pabaigos. Jis turėtų užsidaryti šią savaitę.

Pasitarimas praėjo gražiai, abi pusės išdėstė savo pozicijas, padiskusavo, pasivaišino vieni pas kitus, bet tarimo nepadarė nei Vokietijos,

nei Austrijos, nei kitais klausimais.

Kas paaiškėjo šioje konferencijoje? Iš pasakytų kalbų šioj konferencijoje paaiškėjo, kad trys vakarų didieji norėjo, kad Tarybų Sąjunga užleistų jiems ir rytinę Vokietijos dalį. Jie, iš savo pusės, neturėjo intencijos patiemis trauktis atgal nors tiek, kiek Tarybų Sąjunga trauksis. Jie siūlė apvienyti Vokietiją per "laisvus" rinkimus, bet nesutiko panaikinti Bonos ir Paryžiaus paktus, pagal kuriuos Vokietija traukiama į trijų didžiųjų tinklą.

Tarybų Sąjunga sutiko su Vokietijos apvienijimu, bet su sąlyga, kad abi pusės pasitrauks iš Vokietijos. Ji pareiškė, kad negalima nei kalbėti apie laisvus rinkimus ir laisvą Vokietiją, jei palieka po trijų vakarinių jėgų letena, supančiota Bonos ir Paryžiaus paktais.

Vakarams laikantis kietai savo nusistatymo Vokietijos klausmu, Tarybų Sąjunga atsisakė rašyti ir Austrijos

aiškos sutartį. Juk praetyje per du kartus Austrija buvo Vokietijos talkininkė.

Amerikiečiai pareiškė, kad vakarų trys didieji laimėjo Berlyno konferencijoje. Su tuo galima sutikti. Jie išlaikė savo pozicijas. Vokietija ir toliau bus padalinta, kas jų nei kiek nerūpina.

Kas liečia pralaimėjimą, tai pralaimėjo ne Tarybų Sąjunga, o pati Vokietija, nes ji ir toliau paliks padalinta. Už tai nemažai bus kalta Bonos valdžia, nes ji nekovojo už Vokietijos laisvę ir vienybę. Ji tikrai padėjo Amerikos imperialistams siekti dominuoti visą Vokietiją. Amerikiečiai neslepia džiaugsmo, kad jie galės dar ilgai būti Europoje.

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų finansų departamentas prisipažįsta, kad iš 130 atleistų asmenų buvo tik 4 "raudoni", nepatikiimi. Visi kiti buvo nekaltai atleisti.

Panašiai gali būti ir kituose departamentuose.

Pentagonas Išsikasė Slėptuves po Kalnu

WASHINGTON. — Apsigynimo departamentas prisi-pažino, kad Pentagonas, mi-litarinė Amerikos vadovybė, išsikasė atominės slėptuves po kalnu apie 65 mylias nuo Washingtono. Kasimas bu- vęs pradėtas 1951 metais sausio 1 dieną, tai yra virš keturių metų laiko atgal. Su- tilpsiąs visas štabas.

Iškasimas tunelio giliai po kalnu ir įrengimas buveinių, taipgi ir įrengimas dviejų geležinių durų prie įėjimo su priemonėmis dėl apsaugoji- mo militaristų po kalnu nuo nuodingų dujų ir bakterijų,

amerikiečiams taksų mokė- tojams kainavo viso labo \$35,000,000.

Čia galima prisiminti, kad Amerikos miltariniai lyde- riai dažnai pasako bauginan- čias kalbas, grumoja kitoms šalims pavertimu jų miestų dulkėmis, bet patys pasirodė dideliais bailiais — pirmieji pasikasė po kalnu.

Jeigu "priešas" sunaikintų Amerikos didmiesčius, kurių nebus galima pakišti po kal- nais, tai veikiausiai nieko nereikštų ir Pentagono buvi- mas po kalnu. Jeigu pasaulis neteks proto ir leis iš- blokšti į atominį karą, tai tos slėptuvės tiek vertos bus, kiek buvo verta. Mažumet lin- ja francūzams.

Tas faktas, kad generolai lenda po kalnais, vistik turė- tų sukelti didesnę taiką my- linčių žmonių susirūpinimą taika. Amerikiečiai pasirodė, kad jie nejuokauja. Matyti jie rimtai rengiasi atominiam karui. Kitaip sveiko proto žmogus neikvotų tiek daug pinigų pasikasimui po kal- nais.

Jausdamiesi saugūs giliai po uokomis, tie ponai gali būti dar atkaklesni savo sie- kiuose ir atkakliau kurstyti susikirtimus.

Ir kaip kitos šalys pažiū- rės į amerikiečius? Kaip jos gali pasitikėti amerikiečių teigimais, kad jie nenori ka- ro?

Pasibaigė Noranda Kasyklių Streikas

NORANDA, Que. — 1,500 aukso kasėjų baigė streiką, kuris truko 6 mėnesius. Jie sutiko priimti kompanijos pasiūlymą pakelti algas nuo 8 iki 13 centų į valandą.

Unija originaliai reikalavo pakelti algas 22 centu į va- landą, bet kompanija atsisakė eiti taip toli.

Mainieriai 6 prieš 1 nu- balsavo priimti kompanijos pasiūlymą. Balsavimas vyko unijai pasiūlius, kad mainie- riai nuspręstų per balsavi- mus, ar jie sutinka grįžti kompanijos sąlygomis.

Mirė Parlamentarė Agnes Macphail

TORONTO. — Pereitą sa- vaibę čia mirė Miss Agnes Macphail, sulaukusi 63 metų amžiaus.

Ji pasižymėjo kaip parla- mentarė. Ji buvo pirmoji iš moterų išrinkta į Kanados parlamentą, kuriame ji išbu- vo daugelį metų.

Iš profesijos buvo moky- toja. Anksčiau ji atstovauda- vo fermerius, o pastaruoju laiku ji pasireiškė kaip so- cialdemokratė. Ji, rodos, bu- vo vienu tarpu išrinkta į On- tario seimelį CCF tikietu. Prieš tai ji rašinėjo konser- vatyviškiems laikraščiams.

Kanadoje 500,000 Bedarbių Eilėse

ST. CATHERINES, Onta- rio. — H. A. Chappel, gelž- keliečių brolijos prezidentas, kalbėdamas čia pripažino, kad Kanadoje yra jau pusė milijono darbininkų bedarbių eilėse.

Jis yra vienas iš dešiniųjų unijų lyderių. Jo pareiškimas patvirtina kitų unijų teigi- mą, kad bedarbių yra jau virš 500,000.

Vyriausybė aiškina, kad nedarbas yra sezoninis ir ne- verta tuo rūpintis. Bet toks skaičius rodo, kad jau ne vien sezoninis nedarbas.

Japonai Nenori Senos Policijos

TOKIJO. — Japonijos spauda pradėjo smarkiai protestuoti prieš vyriausy- bės pasimojimą įvesti valsty- binę policiją.

Jie aiškina, kad tokia po- licija, apimanti visą šalį ir vidaus reikalų ministerijos žinioje, būtų tas pats, kas buvo prieš karą.

Japonai atsimena tuos lai- kus ir nebenori tokio polici- jos režimo.

Idomu tas, kad prieš tokią policiją pasisako buržuazinė spauda, nekalbant jau apie kairesnę.

Pasidairius po Kanadą

Progresyvos Darbo Partijos nacionalis komitetas išleido pareiškimą ryšium su St. Lawrence jūrų kelio budavojimu, kuris vis atidėliojamas laukiant amerikiečių prisidėjimo. Savo pareiškime ji iškelia vieną labai charakteringą dalyką.

Amerikiečių armijos komanda esanti priešinga, kad tą kelią kontroliuotų Kanada. Ji norinti, kad Amerika kontroliuotų. Kongresui esąs pateiktas įstatymo projektas, kurs nori užtikrinti amerikiečiams to kelio kontrolę.

Keisčiausia tas, kad Kanados vyriausybė žrėdė tuo amerikiečių planus, bet nesilėmanti jokių žygių prieš tai. PDP reikalauja, kad Kanada budavotų kelią taip, kad nebūtų pavojaus iš Amerikos pusės.

Farmų mašinerijos darbininkų unijos delegacija gavo prastą išpūdį Ottawoje.

Prekybos ir pramonės ministras C. D. Howe pasakė, kad atleisti darbininkai turi susirasti kitus darbus.

Tas reiškia, kad farmų mašinerijos industrija neturi perspektyvų pakelti savo gamybę.

Trys industrijos Kanadoje kenčia dėl stokos rinkų. Farmų mašinerijos, tekstilės ir laivų.

Windsoro Fordas paleis 565 darbininkus, kadangi keleivinių automobilių gamybą perkelia į Oakville.

Mercury ir Monarch gamyba dar eis, bet ir tas bus perkelta kada nors vėliau. Kompanijos prezidentas į-

spėjo darbininkus, kad jie nesitikėtų greitai gauti darbą Fordo įmonėse Windsore.

Parlamento narys socialkreditore John Blackmore, kurs nori įvesti Kanadoj marktizmą, suranda, kad ir didlapijai, įskaitant Globe and Mail, skleidžia "komunizmą".

Jis taipgi kaltina "komunizmu" ir Windsoro Star, kadangi vienas iš jo reporterių išsitaręs, jog ir rusų merginos žavios.

Globe and Mail apkaltino "komunizmu" už tai, kad jis nepritaręs jo pasiūlymui sudaryti tyrinėjimų komitetą pagal amerikiečių kurpalį.

Toronto universitetas irgi "pilnas komunizmo", kadangi grupė studentų sudėgino McCarthy iškamšą.

Jeigu toks Blackmore įtarių senatoriaus McCarthy žmogus, tai visiems mūsų didelių bendradarbiams pasirengtų karšta.

Senatas su mielu noru užgyrė parlamento priimtą įstatymą, kurs pakelia visiems parlamento ir senato nariams algas, apie ką jau buvo rašyta anksčiau.

O senatas visai bereikalingas, nes jis, apart tvirtinimo parlamento priimtų tarimų, nieko neveikia.

Kas blogiausia, tai kad niekas jo nerenka. Jis yra iš vyriausybės paskirtų žmonių. Jo nariai skiriami iki mirties, niekas negali jų pašalinti. Tai nedemokratiškas organas.

Financial Post rašo, kad Kanada turi pati budavoti

Frank Anderson, geriausias Kanados šachmatistas, kuris šiomis dienomis žaidė su Tarybų Sąjungos šachmatistu Igor Bondarevskiu. Jie žaidė "long distance", vienas būdamas Toronte, o kitas Maskvoje, naudodami telegrafa.

St. Lawrence jūrų kelią, jeigu ji ištikrųjų nori to kelio.

Kiti kelia sloganą, kad būtų naudojamos Kanados medžiagos.

Kanadietis

Žmonių išsigimimas

Spauda pranešė, kad Montreale suimti du advokatai, kurie kaltinami šmugeliavime kūdikių į Jungtines Valstijas. Jie paimdavę už kūdikį iki kelių tūkstančių dolerių, bet motinoms sumokėdavę \$50.00 ar visai nieko. Per 10 metų tie šmugelininkai pardavę amerikiečiams 1,000 kūdikių. Ryšium su tuo suimtos ir dvi moterys. Būsią suimta ir daugiau.

Tie kūdikių šmugelininkai sudarydavę dokumentus, kad išrodydavo, jog amerikietėms gimė vaikai joms esant Kanadoje. Vienas amerikiečių tyrinėtojas kalbėjęs New Yorke su 50 tokių motinų, kurios pirkosi kūdikius Kanadoje.

Labai natūralu, kad bevaikiai tėvai ieško kūdikių. Keista tik tas, kad jie nesistengia surasti juos legaliu keliu, kas nėra taip sunku. Yra kūdikių visuose didmiesčiuose dėl atidavimo tiems, kurie pageidauja. Tiesa, dažnai bevaikiai negali gauti dėl visos eilės suvaržymų. Bet tas galima nugalėti.

Bet tų žmonių, kurie daro biznį iš kūdikių, jokių būdu negalima pateisinti. Tos sumos, kurias spauda raportavo, jokių būdu nėra už patarnavimą. Jos rodo, kad tai raketos. Tai begėdiškiausias užsiėmimas.

Tie raketieriai turėję slap-tus namus palei Montrealą, kur bevaikiai tėvai galėdavę pasirinkti kūdikį. Ne visuomet jie gaudavę išsiritkį. Viena pora gavusi aklą kūdikį, nors pasirinkusi labai sveiką.

Gera Proga Įsigyti Šias Naudingas ir Įdomias Knygas

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laikų apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

Kaip ir Seratvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatin-gai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Zemaitės, Lazdynų Pelėdos, Satrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

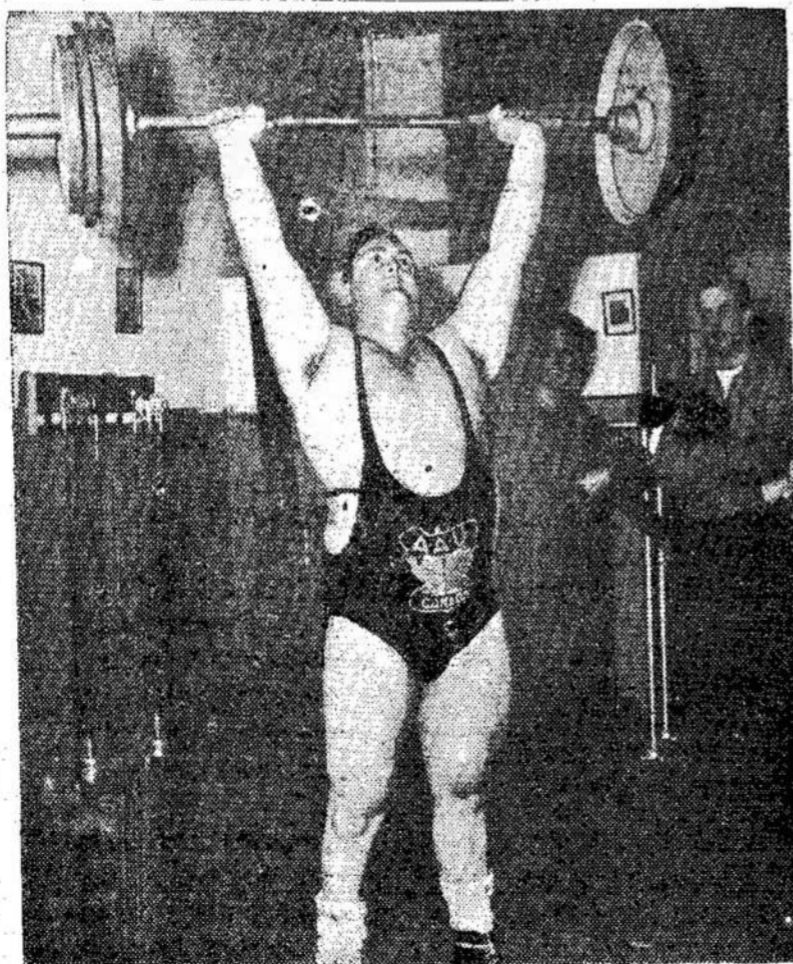
PRISIKĖLUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoj. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanaukas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapių. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007 Toronto 3, Ont

Kanados stipruolis Douglas Hepburn, vancouverietis, 26 metų amžiaus. Jaunystėje jis buvo su fiziniais trūkumais, bet dabar jis iškelia 369 sva-

us. Pats sveria 280 svarų. Pereitą vasarą jis laimėjo pirmą vietą svorio kilnotojų tarpe Stokholme, švedų sos-

Jurba-
dabar ne-
gai svar-
rikiava-
pastatyt-
gatvės a-
Vakarais-
ryški ele-

Naujar-
ti vaikų
ir mokus
vaikų.
Viešvilė-
žemės
mokykla-
giau sin-
Anks-
da nebu-
gu. Daba-
ir septyn-
lioteka, s-
rija, dar-

1949 m-
vo suku-
ūkis. Ko-
tojai sie-
produktų
lerienė,
gavo pe-
po 4,100
vienos k-
kės Tan-
vičienė
lių gavo
gyvulini-
ūkis įsi-
mašinas
gyvulini-
chanizu-
mas, pra-
rengtos
los.

Mokslas Žemės

1953 m-
pietryč-
Lietuvo
demijos
dicija,
mybinių
mumus.
nino vai-
lų akad-
TSR Mo-
rojo na-
vaujam
lyvavo
mokslo
kai. Su-
didelę p-

1954 m-
kademi-
vaujam
Lietuvo
jonuose
dirba,
linių ir
dojimo
limo pr-
nėjimus
grupė.
tema si-
nos d-
proble-

TARYBŲ LIETUVOJ Nauja Įmonė

Liaudiškose Respublikose

Šiandieną Viešvilėje

Jurbarko rajono Viešvilės dabar negalima pažinti. Išilgai svarbiausios gatvės išsiriškavo atstatytieji ir naujai pastatytieji mūriniai namai, gatvės apsdintos medžiais. Vakaraus miestelį apšviečia ryški elektros šviesa.

Naujame pastate patalpinti vaikų namai. Čia gyvena ir mokosi virš dviejų šimtų vaikų. Prieš keletą metų Viešvilėje buvo atidaryta žemės ūkio mechanizacijos mokykla. Ją baigė jau daugiau šimto žmonių.

Anksčiau Viešvilėje niekada nebuvo kultūrinių įstaigų. Dabar čia veikia pradžios ir septynmetė mokykla, biblioteka, skaitykla, ambulatorija, dantų kabinetas.

1949 metais Viešvilėje buvo sukurtas "Tėvynės" kolūkis. Kolūkie gyvulių auginimo įmonėi siekia pakelti gyvulių produktyvumą. Melžėjos Milėrienė, Raudonaitė ir kitos gavo per metus vidutiniškai po 4,100 litrų pieno iš kiekvienos karvės. Kiaulių šėrikės Tamošaitienė ir Jankovičienė iš 37 motininių kiaušinių gavo 406 paršiukus. Už gyvulininkystės pajamas kolūkis įsigijo dvi naujas automašinas. Žemės ūkio artelės gyvulininkystės fermose mechanizuotas pašarų padavimas, praveistas vandentiekis, įrengtos automatinės girdyklos.

Mokslininkai -- Žemės ūkiui

1953 metų vasarą Lietuvos pietryčių rajonuose dirbo Lietuvos TSR Mokslų Akademijos kompleksinė ekspedicija, kuri čia tyrinėjo gamybinių jėgų išvystymo galimumus. Visasąjunginės Lenino vardo žemės ūkio mokslų akademijos ir Lietuvos TSR Mokslų Akademijos tikrojo nario J. Kriščiūno vadovaujamoje ekspedicijoje dalyvavo aštuonių tyrinamųjų mokslo institutų mokslininkai. Surinktoji medžiaga turi didelę praktinę reikšmę.

1954 metais ekspedicija akademiko J. Kriščiūno vadovaujama tęs toliau darbą Lietuvos šiaurės-vakarų rajonuose. Dabar mokslininkai dirba, kad išspręsti mineralinių ir vietinių trąšų panaudojimo efektyvumo pakėlimo problemą. Įdomius tyrinėjimus atlieka aspirantų grupė. Pavyzdžiui, Belžako tema skirta dobilų ir liucernos derlingumo pakėlimo problemos išsprendimui.

Studentų Draugystė

Užsimezgė didelė draugystė tarp Kauno politechnikinio instituto ir broliškiųjų tarybinių respublikų aukštojo mokslo įstaigų. Kauno politechnikinio instituto meno saviveiklos dalyviai davė koncertus Leningrado ir Minsko politechnikinių institutų studentams. Kaune laukiamas minkiečių atvykimas su atsakomuoju vizitu. 1953 metais Lietuvos studentai dalyvavo Tartu politechnikinio instituto mokslinėse studentų konferencijose. Neįkainojama pagalba Kauno institutui suteikė Leningrado politechninis institutas, kuris neatlyginamai įteikė didelį knygų ir periodinių leidinių kiekį.

1953 metais tarp draugystė užsimezgė tarp Lietuvos valstybinio fizikultūros instituto ir Pragos fizikultūros instituto. Lietuvos ir Čekoslovakijos studentai neretai pasikeičia laiškais. Šiuo

Vilniuje statoma viena iš pačių stambiausių Tarybų Sąjungoje plataus vartojimo elektros reikmenų gamykla. Ji gamins dulkių siurblius, griežtuvus plokštelėms, elektros plyteles ir daug kitų plataus vartojimo reikmenų.

Kadras naujai įmonei ruošia Vilniaus "Elfos" gamykla. Greitu laiku dešimtys januolių ir mergaičių, įsivaivėnė čia specialybes, ateis į plataus vartojimo elektros reikmenų gamyklą.

Naujai įmonei didelę pagalbą suteikia broliškos tarybinių respublikos. Iš Maskvos ir Stalino, Kuibiševo ir Minsko, Charkovo ir Erevanės atsiunčiami naujausios konstrukcijos įrengimai. Statyboje aktyviai dalyvauja Kauno politechnikinio instituto paskutinio kurso studentai. Neseniai pasibaigė mechaninio ir instrumentalinio cechų statyba.

metu Lietuvos fizikultūros instituto kolektyvas ruošia didelį foto nuotraukų albumą, kuriame atsispindi studentų gyvenimas ir mokslas. Artimiausiomis dienomis albumas bus išsiųstas į Praga.

Marijampolė

J. KALVAITIS

Marijampolės 1 vidurinės mokyklos vedėjas

Gražiame Šešupės slėnyje yra vienas iš įžymiųjų Tarybų Lietuvos miestų — Marijampolė. Jis ėmė augti tik apie XVIII amžiaus vidurį. Anksčiau čia buvo nedidelis žvejų kaimelis — Starapolė. Gyventojų skaičius Marijampolėje ypač pradėjo gausėti po to, kai pro miestą buvo nutiesti keliai iš Kauno į Virbalį ir Suvalkus. XIX šimtmečio antroje pusėje Marijampolėje buvo atidaryta gimnazija. Miestas tapo Suvalkijos kultūrinio centru.

Marijampolėje gyveno, dirbo visa eilė įžymių žmonių. Marijampolėje mokėsi Kudirka, čia gyveno ir yra palaidota lietuvių liaudies rašytoja Julija Žemaitė. Dar ir dabar mieste stovi tas namas, kuriame gyveno poetas Vytautas Montvila.

Marijampolė garsi savo revoliucinėmis tradicijomis. Jau praėjusio šimtmečio pabaigoje čia ėmė organizuotis pirmieji marksistiniai rateiliai. Didelį darbą, organizuodamas revoliucinį judėjimą, atliko įžymusis kovotojas už Tarybų valdžią V. Mickevičius-Kapsukas, kuris čia gyvenė, mokėsi ir dirbo. Jis vėl atvyko į Marijampolę 1905 metų revoliucijos metu, kada Suvalkijoje buvo paskelbtas karas stovis. Mickevičius-Kapsukas užmezgė ryšius su

mieste buvusią karinę įgula, organizavo darbo žmonių demonstracijas, aplinkinių kaimų valstiečių mitingus, smerkiančius caro patvaldystę, išnaudojotus.

1918 m. rugsėjo 15 d. Marijampolės apskrities Šunskų valsčiaus Užbalių kaime įvyko LKP I konferencija, kurioje dalyvavo apie 20 atstovų iš įvairiose respublikos vietose veikiančių komunistų organizacijų, tame tarpe ir iš Marijampolės.

1918-19 metais Marijampolėje, kaip ir kitose respublikos vietose, buvo paskelbta Tarybų valdžia.

Revoliucinis judėjimas tęsėsi ir buržuazijos valdymo metais. Kova už Tarybų valdžią išugdė eilę revoliucionierių-didvyrių, atidavusių visas savo jėgas ir gyvybę už darbo žmonių šviesią ateitį. Marijampolės darbo žmonės niekuomet neužmirš didvyriškų kovotojų už Tarybų valdžią — Izabelės, Adelės, Elžbietos Laukaitių, žuvusių nuo niekšiškių budelių rankos. Čia dirbo revoliucini darbą ir žuvo nuo hitlerinių okupantų komunistas Petrikas.

Darbo žmonių kova už laimingą rytojį 1940 metais buvo apvainikuota pergale.

Dideli pasikeitimai Marijampolės mieste ir rajone į-

Kinijoje Surinkta Pirmoji Plaukiojanti Žemsiurbė

ŠANCHAJUS. — Laikraščio "Czenfanžibao" pranešimu, prieš kelias dienas Šanchajaus laivų statyklos Cziananj darbininkai baigė su-

vyti tarybinės santvarkos metais. Pokariniais metais čia smarkiai išaugo pramonė, išsiplėtė įmonių tinklas. Iš griuvėsių atstatytas cukraus fabrikas dabar pagamina 4,5 karto daugiau produkcijos, negu buržuazijos valdymo laikais. Anksčiau buvusi menka baldų dirbtuvėlė dabar yra stambus "Miško" baldų fabrikas, kurio pajėgumas palyginti su 1945 metais padidėjo 8 kartus. Smarkiai plečiamas ir rekonstruojamas linų apdirbimo fabrikas "Linai", "Šešupės" vilninių audinių įmonė. Be to, Marijampolėje veikia plytinė, kapitalinio mašinų remonto dirbtuvės, kombinato įmonių, kuriose gaminami įvairūs plataus vartojimo reikmenys.

Marijampolė — stambus kultūrinio gyvenimo centras. Mieste veikia 4 vidurinės, septynmetė, dvi pradinės ir pedagoginė mokyklos, gyvulininkystės technikumai.

Mokyklose mokosi daugiau kaip 7,000 mokinių. Mieste yra didelis parkas, kultūros namai, dvi bibliotekos, kraštotyros muziejus, ligoninė, poliklinika ir kitos kultūros švietimo bei gydymo įstaigos.

Kasmet auga ir gražėja rajono centras. Pokariniais metais mieste pastatyta ir atstatyta apie 1,000 gyvenamųjų namų, nutiestos naujos gatvės. Gražūs dviaukščiai namai išaugo Černiachovskio, Kauno, I. Laukaitytės ir kitose gatvėse. Šiuo metu statomi nauji gyvulininkystės technikumai. Miesto centre įrengiamas puikus skveras. 1954 metais mieste numatoma pastatyti eilę naujų gyvenamųjų namų, kino teatrą ir t.t.

Zymius laimėjimus tarybinės santvarkos metais pasiekė rajono kolūkiai. "Šešupės", Černiachovskio vardo, J. Janonio vardo, "Pavasario", "Balsupių" ir kitos žemės ūkio artelės per praėjusius metus sustiprėjo ūkiniu ir organizaciniu atžvilgiu, pasiekė nemažus laimėjimus, keldamos kolūkinį laukų derlingumą, vystydamos gyvulininkystę. 1953 metais rajono kolūkiai iš laukininkystės ir gyvulininkystės gavo milijonus rublių pajamų daugiau, negu 1952 metais.

Nemažus laimėjimus marijampoliečiai jau yra pasiekę, bet dar šviesesnis ir laimingesnis jų gyvenimas ateityje.

rinkti pirmąją Kinijoje plaukiojančią žemsiurbę. Visos šios sudėtingos mašinos dalys bei įrengimai pagaminti Kinijos įmonėse.

Projektuojant ir apskaičiuojant šią mašiną, rašo laikraštis, didelę pagalbą suteikė tarybiniai specialistai.

Čekoslovakijos Elektrifikavimas

PRAGA. — Per pirmąjį penkmetį Čekoslovakijoje buvo pastatyta dešimtys šilumininių ir hidroelektrinių, kurios teikia elektros energiją šalies pramonei ir žemės ūkiui. Čekoslovakijos telegramų agentūros duomenimis, elektros srovę gavo 100 naujų Slovakijos įmonių. 1952 metais šalyje buvo pagaminta daugiau kaip 11 milijardų kilovatvalandžių elektros energijos palyginti 4 milijardais kilovatvalandžių 1937 metais.

Penkmečio metais buvo elektrifikuotos šachtos, perduotos eksploatuoti elektrifikuotos geležinkelio linijos, miestuose išsiplėtė troleibusų tinklas ir padidėjo tramvajų linijos. Elektrifikuota daugelis darbų žemės ūkyje.

Per ketverius penkmečio metus buvo elektrifikuoti 1,653 kaimai. Padidėjo elektros energijos sunaudojimas buityje: pavyzdžiui, Slovakijoje vienam gyventojui kasmet sunaudojama apie 450 kilovatvalandžių, t. y. beveik dvigubai daugiau, negu penkmečio pradžioje.

Pramonės ir žemės ūkio Mechanizavimas Albanijoje

TIRANA. — Albanijos pramonėje ir žemės ūkyje didinamas gamybinių procesų mechanizavimas. Praeitais metais šalies statybinės įmonės gavo naujus šiuolaikinius tarybines gamybos mechanizmus — ekskavatorius, buldozerius, skreperius, autotransporterius.

Vis plačiau panaudojamos naujos šiuolaikinės mašinos ir įrengimai šachtose bei rūdynuose, o taip pat naftos verslovėse. Praeitais metais anglies šachtoje Memalijoje buvo panaudotos kertamosios mašinos. To dėka darbo našumas šioje šachtoje per metus padidėjo 33 procentais. Vario rūdynuose Rubike, Stalino miesto naftos verslovėse ir Memalijoje pastatytos naujos ir išplečiamos senos elektrinės. Šiuo metu visi šalies rūdynai ir šachtos aprūpinti elektros energija.

Kartu su tuo Albanijos įmonės papildomos naujais, aukštai kvalifikuotais techniniais kadrais.

(ELTA)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

TOKIA KRIMINALYSTĖ NEGALI BŪTI DOVANOTA

Daugelis, ypač Amerikoje, laisvai kalba apie tai, jog Amerika galėtų lengvai nušluoti visus didžiuosius savo priešus miestus su atominėmis bombomis. Reiškia, visai trumpu laiku būtų nužudyta milijonai civilių gyventojų. Žūtų ne tik seni ir seneliai, bet ir maži vaikučiai, kurie dar neatsakomingi už nieką.

Tokia kova būtų baisiausia kriminalystė. Čia, Kanadoje, ir Amerikoje už žmogaus nužudymą skiriama mirties bausmė. Kuom reiktų bausti tuos, kurie nužudytų atominėmis bombomis milijonus civilių žmonių, įskaitant ir šimtus tūkstančių mažų vaikučių? Tokia kriminalystė, nežiūrint to, kas ją papildytų, negalėtų būti dovanota.

O tas gali įvykti, jeigu žmonės leis tiems atominio karo kurstytojams praveisti savo politiką. Jie nesigėdys. Jie nori priauklėti visuomenę, kad ji nematytų nieko bloga tokioj kriminalystėj.

Jeigu tokios kriminalystės būtų leidžiamos, tai nebeverta nei kalbėti apie mažesnius kriminalistus. Kam bausiti žmogų už vieno kito nužudymą?

Mūsų "šviesuomenė", kuri taip pasigerėjančiai diskusuoja, ką tos bombos galėtų padaryti reikalui ištikus, visai nusišpicavo. Reiktų visu balsu šaukti prieš tai, o ji rašo su pasigerėjimu. Dar net šaiposi iš pasiūlymų, kad tokie baisūs pabūklai būtų uždrausti. Girdi, komunistų propaganda. O kam gi verta ta nekomunistinė propaganda, kuri didžiuojasi, kad galėtų nušluoti didžiuosius miestus?

Visiems sveiko proto žmonėms reikia šaukti prieš tuos žmones, nes jie netenka mažiausio padarumo ir žmoniškumo. Juk tai šlykštu ir pagalvoti apie tai, jog yra žmonių, kurie nori mėtyti atominės bombas ant kitų miestų ir žudyti milijonais, nepasigailint net mažų vaikučių.

TOS LAISVĖS NĖRA NIEKUR

Kapitalo spauda dažnai gieda, kad Tarybų Sąjungoj žmonės neturi laisvės. Girdi, jie verčiami dirbti. Kai kurie didlapiiai tiesiog visus darbininkus vadina "vergiais". Ot, čia, kapitalistinėj šalyj, žmogus galės daryti, ką tik nori. Bet ar taip ištikrųjų yra?

Galime pradėti nuo darbo. Daug gi Kanados darbininkų gali gyventi nedirbdami? Apie tai nereikia nei kalbėti. Kaip dirbsi, taip ir gyvensi. Kita, ar daug Kanados darbininkų gali pasirinkti darbus? Tenka dirbti tą darbą, kokį kas gauna. O kaip su darbininkais, kurie turi šeimas? Ar jie gali važinėti ir rinktis darbus? Jie džiaugiasi sugriebe bent kokį darbą, kad šeimai nereiktų badauti.

Paimkime dabar taip vadinamus dipukus. Ar daugelis iš jų patenkinti savo darbais, nekalbant jau apie tai, ar jie gali gyventi be darbo? Daug artistų priversti dirbti juoda darbą. Faktinai didžiūma inteligentijos dirba ne pagal savo profesiją. Ne vienai poniai tenka tenkintis grūdų plovimu.

O kaip su tais, kurie dabar neturi jokio darbo? Ar jie laisvų noru pasirinko nedarbą? Pusė milijono tokių. Kaip jiems gyventi iš mažos apdraudos?

Apie laisvę gera kalbėti tiems, kurie gyvena iš kito darbo. Jis laisvas lakstyti, kur jis nori. Bet visi tokiais nebus. Juo toliau, tuo labiau traukiasi tokių skaičius. Didieji stumia visus mažesnius į darbininkų eiles.

Visuotinos laisvės niekad nebuvo ir nebus. Žmonės turi dirbti, turi susitarti, susitvarkyti, kad nebūtų anarchijos. Yra įstatymai, yra įvairūs patvarkymai. Kas jų nesilaiko, tas yra baudžiamas. O didžiūma turi taikytis prie visko gyvenimo verčiami.

Socialistiniuose kraštuose nėra laisvės kapitalistams nieko nedirbant vandrovoti, kur tik širdis užsimano. Jie tenai turi pasidaryti gyvenimą. Ot tas ir baisiausia jiems.

KAS NAUJO PASAULYJE

Vakarų blokas Berlyno konferencijoje pasirodė labai atkaklus, nepajudinamas iš vietos. Jis atvyko ten susidarius planą ir nei žingsnio nei vienon, nei kiton pusėn. O jo planas susideda iš "laisvų" rinkimų ir visos Vokietijos ištraukimo į Vakarų bloką.

V. Molotovas, iš kitos pusės, davė visą eilę pasiūlymų. Pirmiausia jis siūlė sudaryti abiejų Vokietijų steigiamąją vyriausybę, kuri išdirbtų rinkimų įstatymą, praveistų rinkimus į vokiečių seimą. Pirm rinkimų okupantai turi ištraukti didžiūmą savo jėgų. Apjungta Vokietija turi būti neutrali kas link Vakarų ir Rytų.

Vėliau jis siūlė sudaryti visos Europos saugumo organizaciją, kurioje būtų visos Europos šalys, įskaitant ir abidvi Vokietijas, ištraukti okupacines jėgas.

Visi Molotovo pasiūlymai buvo šaltai atmesti.

V. Molotovas, atmesdamas Vakarų planą, pastebėjo, kad jų planas siekia padalinti Europą į dvi kempes, kurių tarpe, aišku, vyktų ginklavimosi varžybos.

Kanados premjeras St. Laurent, kalbėdamas Bonnoj, pasiūlė, kad visos Atlanto šalys sudarytų bloką. Tai būtų praplėtimas Šiaurės Atlanto bloko, bet paliekant už jo sienų liaudies demokratijas ir Tarybų Sąjungą.

Berlyno konferencija išryškino, kad Amerika ir jos šalininkės nenori kooperacijos, vienybės Europoje. Tai neginčijamas faktas.

Italijos krikščionys demokratai, liberalai ir dešinieji socialistai sutiko sudaryti ministrų kabinetą. Šios trys partijos sudaro daugumą, nors ir nedidelę.

Darbininkai iš pat pradžių pradėjo rodyti šiai vyriausybei savo opoziciją, nepasitenkinimą ja. Visoj eilėj miestų įvyko trumpi streikai. Manoma, kad streikų banga prasplės po visą Italiją.

Po visą pasaulį pasklido gandai, kad Tarybų Sąjunga išbandžiusi atominę artileriją ir kitus atominis ginklus.

Francūzai paleido gaudus, kad Tarybų Sąjunga surado būdą iššaukti labai didelį šaltį. Girdi, niekas negalėtų atsilaikyti prieš tokį šaltį. Šaltį iššaukiąs koks tai atominis debesis.

Dar kiti "ekspertai" informuoja, kad TSRS gali pasigaminti po 100 atominis bombų per metus.

Atrodo, kad čia tikslus bauginimas, kad padėti ginklavimosi lenktynes palaikyti, TSRS taikos politikai pakenkti.

Tarybų Sąjungos vyriausybė ir Komunistų partija išleido 9,000 žodžių manifestą, kuriame yra sakoma, kad vyriausybė ir Komunistų partija dės visas pastangas, kad neprileidus trečio pasaulinio karo.

Manifestas matomai buvo išleistas ryšium su V. Molotovo pasiūlymu, kad visos Europos šalys sudarytų saugumo pakta, praplėstų tarpusavę prekybą.

Jungtinių Valstijų vyriausybė sako, kad ji nesiųs į Indo-Kiniją savo kariuomenės. Girdi, ji žiūrės, kad Amerika nebūtų įtraukta į karą tenai.

Bet ji pripažįsta, kad Amerikos "civiliniai" lakūnai skraido transportus, kuriais gabenami kariai ir amunicija.

Bet ir tas nedaug tepadedo francūzų jėgoms. Indo-Kinijos laisvintojų jėgos laimi visur. Jos baigia veržtis prie Laos sostinės. Pats francūzų jėgų komandierius nusiskundė, kad jo kariuomenės padėtis prasta.

Indijos premjeras Nehru pakartojo, kad Indija laikysis neutralumo.

Girdi, kol Indijai naudinga, ji "sėdės ant tvoros". Niekieno reikalas, kaip Indija atsineša į tarptautinius ginčus.

"Niekas neįsakys, ką mes turime daryti," pasakė jis. Jis tą pareiškė matomai atsakydamas kritikams, kurie išmetinėja, kad Indija nepalaiko Vakarų pusės.

Pietų Afrikos vyriausybė su Dr. Malanu priešakyje nori praveisti įstatymą, pagal kurį ji galėtų išdeportuoti bile kurį naturalizuotą pilietį, jeigu jis jai nepatinka.

Liberalų partija norėjo pataisyti antikomunistinį aktą, pagal kurį teisingumo ministris gali bile asmenį palaikyti esant komunistu ir tokiu būdu bausti pagal antikomunistinį aktą. Jos pastangos, atrodo, nieko gera neduos.

Pietų Afrika dideli aisi žingsniais eina prie bauriausio fašizmo.

Kelios dienos atgal buvo nužudytas buvęs garsus, bet pastaruoju laiku gyvenęs labai vargingai rašytojas Maxwell Bodenheim. Policija su-

ėmė 25 metų amžiaus H. Weinberg, kurs prisipažinęs nužudžius rašytoją ir jo žmoną. Užmušėjas atrodo ne visai sveiko proto.

Įdomu ne tiek jų nužudymas, kiek tas faktas, kad 1920 metais buvęs garsus poetas pastaruoju laiku gyvenė labai vargingai. Sakoma, kad dažnai jie būdavę alkani. Jis siūlydavęs savo raštus už valgi.

Beje, reikia priminti, kad jo poezija ir novelės turėjo nemažai lytinio "pagražinimo".

Bristolyje, Anglijoj, 19 metų skautas Paul Garland buvo apdovanotas karalienės medaliu už puikų ėjimą skauto pareigų, bet dabar reikalaujama, kad jis sugrąžintų medalių.

Kodėl? Todėl, kad jis sutiko būti Vakarų Anglijos jaunų komunistų sekretorium.

Girdi, komunistas negali būti skautu.

Panašus atsitikimas buvo Vancouveryje, Kanadoje. Raudonasis Kryžius pašalino progresyve moterį iš sekretorės pareigų, kadangi ji kandidatavo PDP tikietai.

Britų biznierių grupės lyderis sako savo šalies vyriausybei, kad ji negali atmesti tokio didelio Tarybų Sąjungos užsakymo Britanijoj — \$1,200,000,000 sumoje.

Jis ragina vyriausybę padėti biznieriams išpildyti tą užsakymą.

Majoras Alexander de Seversky, Amerikos aviacijos ekspertas, kurs aną dieną pareiškė, kad Amerikos Orlovynas "visai menkas". Jis tą pasakė senato vidaus subkomitetui. Girdi, svarbu ne atomkambų krūvos, o priemonės nugabenti jas.

Pastabos

Generolas R. Renfrow, Jungtinių Valstijų mobilizacijos viršininko padėjėjas, nusiskundė, kad praėjusio karo metu buvo reikalinga pašaukti į kariuomenę 15 milijonų vyrų, bet iš to skaičiaus 5 milijonai buvę netinkamų fiziniai ir protiniai.

Reiškia, trečdalis jaunų vyrų buvo atmesta.

Korėjos karo metu buvo pašaukta pusketvirtas milijono, o atmesta 1,750,000.

Jis bėdą meta ant to, kad geras gyvenimas padarė amerikonus išizoliuotais, fiziniai ir protiniai susmukusiais.

Išėina, kad perteklingas gyvenimas žmogui naudos nedaro.

Kyla klausimas, kas iš žmogaus liks, jei jis taip gyvens per ilgą laiką?

Ar nesunyks jis visai?

Pasikinkęs visokias mašinas jis nebeturės progos vystytis fiziniai.

Ateityje žmogus tur būt bus su didele galva ir dideliu pilvu, bet labai silpnas.

Nekokią vaizdą apie Ameriką duoda ir ponas Hooveris, FBI direktorius.

Jis raportuoja, kad kriminalių nusizengimų skaičius Amerikoje nuolat didėja.

Per metus tie kriminaliniai nusikaltėliai pridara žalos už 20 milijonų dolerių. Kiekvienai šeimai tie nusikaltėliai kainuoja po 495 dolerius per metus. Beveik du kartus tiek išleidžiama ant kriminalistų, kaip ant apšvietos.

1953 metais kas 4.3 minutes buvęs užmuštas ar išprievartautas vienas asmuo. Virš 300 per parą. Daugiausia nusikaltimų papildą jauni žmonės.

Tai jums ir Amerika, amerikoniško gyvenimo būdas.

Darbininkas porina: "Lietuvoje stiprinasi Malenkovas."

Ir kaip gi jis tenai stiprinasi?

Eduardas Ozarskis paskirtas ministro pirmininko pavaduotoju.

Koks čia gali būti Malenkovo stiprinimas, kad vienas iš Lietuvos veikėjų paskirtas ministro pavaduotoju?

Dr. Kaškelis net sušilęs aiškina Nepriklausomajam Lietuvai komunizmą. O jis apie komunizmą tiek nežino, kiek ir kiaulė apie debesį.

Jam reiktų būti Darbininko editorialų rašytoju, nes jis su "raudonais teroraais" pralenkia ir patį Darbininko editorialų rašytoją.

Gera, kad rašalo nestoko-

Atrodo, kad nėra ko stebėtai tabaką. Ši stirna yra lautiš, jog vyrų ir moterų kinė, bet visuomet pasirodo mėgsta rūkyti. Štai matote Sault Ste. Marie aerodrome, čia stirnų imant iš rankų cigareta. Stirnos labai mėgsta ir pasismaguriauja.

Ką Kiti Rašo

Kunigai Tapo Darbininkais

Francūzijos katalikų bažnyčios hierarchija buvo sugalvojus planą kaip atitraukti katalikus darbininkus nuo komunistų. Sukurta "kunigų darbininkų" organizacija.

"Kunigams darbininkams" įsakyta eiti dirbti prie laivų krėvimui, į kasyklas ir kitas industrijas, ypatingai kur komunistai turi didelės įtekmes.

Po dešimties metų "kunigų darbininkų" veikimo darbo unijoje ir abelnei tarpe darbininkų, Vatikanas slapta įsakė likviduoti tą organizaciją ir ištraukti kunigus iš darbo unijų ir iš to veikimo.

Dėlko?

Francūzijos katalikų laikraštis sako, kad vieton patraukti katalikus darbininkus nuo komunistų, darbininkai patraukė kunigus prie komunistų.

Net 90 kunigų buvo pasiūsta dirbti tarpe laivakrovių, kurie skaitomi daugiausia seką komunistus.

Francūzijos katalikų bažnyčios galva buvo pas popiežių ir popiežius išsiuntinėjo konfidencialų laišką tiems kunigams, reikalauja mas mesti darbą ir unijas.

Iš 90 kunigų dirbančių su laivakroviais, 73 viešai atsakė į tą laišką, išskeldami aikštėn Vatikano įsakymą ir smerkdami, kad tas įsakymas padarytas "laike, kada milijonai darbininkų Francūzijoje ir kitose šalyse maršuoja link vienybės gynimui sa-

ja, tad niekam jokios žalos nėra.

J. Y.

vo duonos karnio, taikos ir laisvės."

Tas pareiškimas rodo, kad "kunigai darbininkai" tikrai ir tapo darbininkais.

Katalikų hierarchijos laikraštis "Le Croix" (Kryžius) įdėjo "kunigų darbininkų pareiškimą smerkdamas juos ir sakydamas, jog šio kunigų pareiškimo marksistinis tonas geriausia įrodo, kad įsakymas likviduoti tą organizaciją turi pamato."

Sakoma, kad dalis tų kunigų negrįš iš dirbtuvių ir pasiliks unijoje. Jie žino, kad dabar jie netiks kunigavimui, ypatingai katalikų bažnyčioje, kuri slopina visas naujesnes idėjas, ir kuri uoliai tarnauja turtingųjų pušei.

Šis francūzų katalikų vyriausybės bandymas parodo daugiau kaip keleto šimtų kunigų perėjimą darbininkų pusėn.

Tai parodo, kad gyrimasis, jog krikščioniška idėja yra "labai apeliuojanti", galin-gesnė kaip komunistinė idėja, praktikoj pasirodė kitaip, priešingai.

Suprantama, turtingiesiems ta idėja labiau apeliuojanti. Ji reikalauja iš darbininkų nuolankumo. Už jų vargus, kančias dabar, ji siūlo jiems mirus atlyginimą. Tas patinka samdytojams, kurie išnaudoja darbininkus ir pelnosi dabar.

Visai kitaip tai paveikia darbininkus. Juos nevilioja atlyginimai po mirties, kada jie negalės jais naudotis. Jie nori geresnio gyvenimo dabar.

Berods ir Italijoje buvo manoma kas nors panašaus daryti kaip Francūzijoje. Ten ir

gi labai daug katalikų yra komunistais, kiti veikia su komunistais darbo unijose.

Veikiausia Vatikanas ir ten uždraus tuos bandymus.

Italai "kunigai darbininkai" taip jau taptų tikrais darbininkais, kada jie pajustų didelį išnaudojimą, kada geriau pamatytų darbininkų gyvenimą, jų mindžiojamas teises ir t.t. — Vilnis.

—o—

Palaidotas Didelis Žmogus

Praėjusį antradienį buvo palaidotas Emanuelis Blochas, advokatas - visuomenininkas, miręs praėjusios savaitės galė.

Prie Blocho karsto sakė kalbas visa eilė žymiųjų amerikiečių, progresyvių veikėjų, profesionalų. Ir tai, be abejo, yra vienas faktų, liudijančių, kad Blochas buvo didelis žmogus, užsitarnavęs plačios visuomenės pagarbos.

Blochas labiausiai paskilbo, — Amerikoje ir visame pasaulyje, — tuomet, kai jis ištikimai gynė Julijų ir Ethelę Rosenbergus. Bet šis jo darbas, šis žygis nebuvo vienas, — jis tik buvo paskiausias ir, žinoma, didžiausias. Blochas gynė negra, kurį budeliai nekaltai nužudė, Willie McGee, jis gynė tuos Trentono šešius (jaunamečius negrus, kurie buvo nuteisti mirti, bet vėliau, visuomenei veikiant, išteisinti), jis gynė ir kitus žmones, neteisėtai puolamus, persekiojamus.

Kitais žodžiais, velionis Blochas ėmėsi ginti tuos asmenis, prieš kuriuos buvo atsukti teismai, prieš kuriuos buvo atsukta spauda ir kiti valdančiosios klasės propagandos organai.

Dėl to adv. Blochas buvo taip ilgai neapkenčiamas samdytojų klasės, bet dėl to jis buvo mylimas liaudies.

Dėl to, beje, visai neseniai turtingieji advokatai New Yorke, — advokatai, nusitarę "eiti pavėju", — buvo pasiryžę per teismus atimti iš Blocho praktikuojančio juristo teises, atimti jam advokato laisnius. Bet makartistai savo tikslo nepasiekė: velionis Blochas juos apgavo!

Prie velionio Blocho karsto buvo daug žmonių. Kalbas sakė, tarp kitų, Cedric Bel-frage, Dr. W. E. B. DuBois, Paul Robeson, prof. Malsolm Sharp, Joseph Brainin, Alice Citron, Gloria Agrin, John Finerty ir kt.

Tuo pačiu kartu, kai čia, New Yorke, prie Blocho karsto, jį eulogavo, Paryžiuje tūli patys žymiausieji Francūzijos advokatai padėjo vainiką prie Justicijos Rūmų, — vainiką, išreiškiantį Francijos advokatų liūdėsį dėl Blocho mirties ir pagarbą jam.

Emanuelis Blochas buvo šimtu procentų įsitikinęs,

ŠYPSENOS

Geraširdis Vaikas

"Mama, duok man nikelį, už durų šaukia pavargėlis," prašė vaikas, įbėgęs iš lauko.

"Su mielu noru," atsakė motina, bet įtekdama nikelį paklausė: "O apie ką jis tenai šaukia?"

"Jis šaukia: 'ais krym, tik penki centai,'" atsakė vaikas.

—o—

Zero Jo Sasiuvinyje

"Kodėl tu drebi?" klausia mokytoja pastebėjusi drebantį mokinį. "Juk šiandien šilta."

"Taip, bet mano sasiuvinyje zero," pasiaiškino mokinys.

—o—

Priklauso nuo Greičio

Universiteto studentų grupė vakacijų metu sustojo viename mažai žinomame distrikte. Išvykę žuvauti, užėjo kelyje nemažą klampynę.

"Ar teisybė, kad krokodilus neliečia žmogaus, jei jis nešasi su savim žibintą?" klausia studentas palydovą.

"Priklauso nuo to, kaip greitai neši," atsakė palydovas.

kad jo ginamieji asmenys, — Julius ir Ethelė Rosenbergai — yra nekalti. Kol jis buvo gyvas, tikėjosi, kad jam pavyks matyti jų vardus pilnai išteisintus, taipgi išteisintą ir Sobell'į, nuteistą 30 metų kalėti.

Deja, Blochui nepavyko tai matyti. Bet Amerikos visuomenė, be abejo, nenu-rims, o darbuosis, kad Blocho įsitikinimas ir troškimas būtų realizuotas. — Laisvė.

Ajatula Kašani, Irano musulmonų dvasinis ir politinis lyderis, kurs aną dieną užsienio spaudos atstovams pareiškė, kad Iraną dabar valdo britų ir amerikiečių sėbrai, ir kad jis dabar pravedamus rinkimus skaito neteisėtais. Jis dirbsias, kad dabartinė vyriausybė būtų nuverstą.

Kaip Molotovas žiūri į Vakarų Bloko Planą

(Berlyno konferencijoj, kuri eina prie užsidarymo, paaiškėjo didelis nuomonių skirtumas tarp Vakarų ir Rytų dėl Vokietijos apvienijimo. Čia paduodame ištrauką iš Molotovo kalbos, kurioje jis davė TS atsakymą į Edeno, Bidault ir Dulles kalbas. — Red.)

Kartais sakoma, kad Bonos ir Paryžiaus išpareigojimai galios tikrai iki pasirašant taikos sutartį. Bet tuo atveju, kodėl gi Bonos ir Paryžiaus susitarimus norima sudaryti penkiasdešimt metų laikotarpiui? Ar tai nereiškia, kad Vakarų valstybių pažadams paspartinti taikos sutarties sudarymą neteikiama rimtos reikšmės, kadangi iš tikrųjų laikomasi tos nuomonės, kad vokiečiai turi dešimtmečiais laukti taikos sutarties sudarymo.

Nė mažiau svarbu, kad pagal Paryžiaus ir Bonos susitarimų sąlygas Vakarų Vokietija nebus laisva ir savo užsienio reikaluose. Dar daugiau. Turima galvoje Anglijos - Prancūzijos - Amerikos separatine tvarka paruoštus Bonos ir Paryžiaus susitarimų projektus, kuriuos ruošiant Tarybų Sąjunga visiškai nedalyvavo, taikyti visai Vokietijai, įskaitant ir rytinę jos dalį. Bet tai reikštų — įverti Rytų Vokietiją į tokius susitarimus, kurie, pirma, nesuderinami su Europos saugumo užtikrinimu, ir, antra, aiškiai prieštarauja vokiečių tautos interesams, nesuderinami su jos laisvės pripažinimu.

P. Idenas ir p. Bido čia pareiškė, kad suvienytoji Vokietija pagal Bonos ir Paryžiaus susitarimų sąlygas, tariamai nebus supančiota tais susitarimais ir galės laisvai spręsti klausimus, ar jai priimti vienus arba kitus išpareigojimas, tame tarpe dėl priklausymo "Europos gynybinei bendrijai". Kalbėdamas apie tai, p. Bido pareiškė: "Prancūzija neiškėlia sąlygas Vokietijai suvienyti, kad ji ištais priklausytų "Europos gynybinei bendrijai".

Bet ar taip yra?

Norėdami atsakyti į tą klausimą, pažvelkime į Bonos susitarimo tekstą:

To susitarimo 7-me straipsnyje (2 punktas) rašoma:

"Trys valstybės (JAV, Anglija ir Prancūzija) ir Vokietijos Federalinė Respublika veiks kartu, kad taikiomis priemonėmis įgyvendintų savo bendrus tikslus: sudarytų suvienytą Vokietiją, kuri, kaip Vokietijos Federalinė Respublika, turės laisvą demokratine konstituciją ir bus įtraukta į Europos gynybinę bendriją."

Iš patiekto teksto matyti, kad trys Vakarų valstybės,

lygiai kaip ir Vakarų Vokietija, pagal Bonos susitarimą išpareigoja "veikti kartu", kad užtikrintų padėtį, kuriai esant suvienyta Vokietija "bus įtraukta į Europos bendriją". Vadinasi, Bonos susitarimo tikslas yra iš anksto nuspręsti, kad suvienytoji Vokietija bendromis trijų Vakarų valstybių ir pačios Vakarų Vokietijos pastangomis būtų įtraukta į tą "bendriją", į Europos armiją.

Siekiant parodyti, kad šiuo klausimu negali būti padaryta jokių nukrypimų, tame Bonos susitarimo straipsnyje yra dar trečias punktas, kuriame nurodoma:

"Nesant bendro visų pasirašusių valstybių sutarimo, Vokietijos Federalinė Respublika nesudarinės jokių susitarimų ir nedalyvaus jokiuose sandėriuose, kurie silpnintų trijų valstybių teises, kylandias iš nurodytų sutarčių, arba mažintų Vokietijos Federalinės Respublikos išpareigojimus, pagrįstus tomis sutartimis".

Iš to matyti, kad Bonos vyriausybė bus supančiota išpareigojimu — nesutikti su jokia Vokietijos suvienijimu, nenumatančiu suvienytos Vokietijos įtraukimo į "Europos gynybinę bendrijos" sistemą, t. y. į Europos armiją.

Kur gi čia tikroji laisvė pasirenkant būdus dabar suksaldyti Vokietijai suvienyti? Ar galima tokiomis sąlygomis kalbėti apie tikrai laisvą Vokietijos valstybę net tuomet, kai dalys bus suvienytos į vieningą Vokietiją?

To niekaip negalima pasakyti. Bonos susitarimo tikslas jau dabar, t. y. iš anksto, supančiota suvienytosios Vokietijos rankas. Jeigu lieka galioti Bonos susitarimas, tai pats Vokietijos suvienijimas darosi įmanomu tikrai esant vienai sąlygai — tik tuo atveju, jeigu Vakarų Vokietija veiks kartu su JAV, Anglija ir Prancūzija įtraukiant suvienytą Vokietiją į "Europos bendriją", kurios smailgalys nukreiptas prieš TSRS, Lenkiją, Čekoslovakiją ir kitas taikingas Europos valstybes. Bet iš to išeina, kad Bonos susitarimo autoriai faktiškai nenori Vokietijos suvienijimo, daro tokį suvienijimą neįmanomu.

Vokiečių valdžios organai Vakarų Vokietijoje, pasirašę Bonos susitarimą, nėra

išvisi savo veiksmuose. Jie yra laisvi jau dabartinėje radijoje, kurią galima būtų vadinti bendravokiškųjų rinkimų parengimo laikotarpiu. Iš to taip pat išeina, kad Vakarų Vokietijos išpareigojimai pagal Bonos ir Paryžiaus susitarimus nesuderinami su tikrai laisvų bendravokiškųjų rinkimų surengimu ir nesuderinami su tikros laisvės pripažinimu suvienytoji Vokietijai.

Reikia taip pat atsižvelgti į tai, ka degzistuoja trišalis JAV, Prancūzijos ir Anglijos 1952 metų gegužės 17 d. deklaracija, paskalbta ryšium su Paryžiaus susitarimo pasirašymu.

Toje deklaracijoje atskirai kalbama apie poziciją Jungtinių Amerikos Valstijų ir Anglijos, kurios pačios nenori, kad jų kariuomenės dalyvautų Europos armijoje, bet jai gimstant nori vaidinti pribuvėjos vaidmenį. Toje deklaracijoje apie JAV ir Anglijos poziciją tuo klausimu pasakyta šitaip:

"Jeigu kurie nors veiks-

ai, kad ir iš kur jie kiltų, turės grėsmę Europos bendrijos vientisumui arba, be to, dvi vyriausybės (JAV ir Anglija) laikys tuos veiksmus grėsme savo pačių saugumui ir veiks sutinkamai su Šiaurės Atlanto sutarties 4 straipsniu".

Vadinasi, JAV ir Anglija, nepriklausydamos "bendrijai", t. y. Europos armijai, iš anksto pareiškia, jog Vakarų Vokietijos priklausymas tai "bendrijai" reikš, kad ji neturės kelio atgal, kad Vakarų Vokietija jau negalės po to laisvai nuspręsti — likti arba nelikti toje bendrijoje".

Pateiktos ištraukos iš 1952 metų gegužės 27 d. deklaracijos rodo, kad galimus mėginimus išstoti iš "bendrijos" JAV ir Anglija laikys grėsme savo saugumui ir iš anksto įspėja, kad jos veiks "sutinkamai su Šiaurės Atlanto sutarties 4 straipsniu". O tai reiškia, kad atitinkamu atveju JAV ir Anglija gali paskelbti, jog "tėvynė pavojuje", ir to padariniai visiems mums suprantami.

Iš šalies žiūrint

Rašo J. Yla

Vokietijos klausimas senai diskutuojamas ir tur būt bus dar ilgai diskutuojamas, kadangi Rytai ir Vakarai negali susitarti likviduoti tą klausimą. Bet jis darosi vis aiškesnis ir aiškesnis. Tai yra, darosi aiškiau, kodėl abi pusės negali susitarti. Daug šviesos pabėrė ponas Dulles atsakydamas į Molotovo kalbą.

Ponas Dulles pareiškė, kad Molotovo planas Vakarams nepriimtinas todėl, kad, iš vienos pusės, jis siekia apginkluoti Vokietiją. Girdi, Molotovas leidžia Vokietijai turėti kariuomenę dėl savo sienų apsaugos. Tuo tarpu Vakarai nori išvengti Vokietijos apginklavimo. Jie nori paimti pusę milijono vokiečių savo žinion, savo komandon. Kitaip sakant, jie apginkluos pusę milijono vokiečių, bet jie turės klausyti amerikiečių. Vokietijos valdžia negalės panaudoti jų agresyviškiems tikslams.

Dabar pažiūrėkim, kaip šis planas tvirtas.

Galimas daiktas, kad vokiečiai pradžioje leis amerikiečiams ar francūzams komanduoti. Bet nereikia įsivaizduoti, kad tas ilgai truks. Pusė milijono kariuomenės sudarys didžiausią europinės armijos dalį. Jei Vokietijos valdžia panorės, ji lengvai atsakys klausyti svetimos komandos. Patys vokiečiai išsitarė, kad greičiausias kelias atsigavimui militariniai yra per europinę armiją. Gavę tokią armiją,

vokiečiai greičiau pavirs dominuojančia jėga Vakarų Europoje. Patiems tos armijos organizatoriams gali pasidaryti karšta. Molotovas tą ir priminė jiems.

Taip tai dalykai išrodo žiūrint į tą armiją iš vienos pusės. Bet yra dar kita pusė. Ta kita pusė dar labiau nepriimtina, ypač kas liečia Tarybų Sąjungą.

Daleiskime, kad Vokietija sujungiamą, kad ji atiduoda pusę milijono savo kariuomenės taip vadinamai europinės bendrijos gynybai. Reiškia, amerikiečių kariuomenė, tegul ji būtų vadinama europine, galėtų įsitvirtinti palei Lenkijos sieną. Juk jei Vokietija būtų įtraukta į Vakarų bloką, tai jos kariuomenė okupuotų ir rytinę Vokietiją, kadangi ji būtų prijungta prie vakarinės pagal Vakarų planą.

Galima kiekvienam lengvai suprasti, kad Tarybų Sąjunga, ypač artimesnės Vokietijos kaimynės, nenorės tokios amerikiečių komanduojamos kariuomenės savo pašonėj. Jos gal galėtų pakęsti neprigulmingos Vokietijos kariuomenės savo pašonėj, bet niekad nenorės matyti amerikiečių komanduojamą kariuomenę, nors ji vadinėtųsi europine.

Tiesa, Dullesas sakė, kad Vakarai paliktų Adenauerui nuspręsti, ar jis nori dėtis su Vakarų bloku, ar ne. Bet kaip jis nesidės, jei nebus panaikinta europ. gynybos bendrija? Juk jei nebūtų no-

ro įtraukti Vokietiją į tą bendriją, tai tuomet ir Molotovo pasiūlymas būtų priimtinas. Kad amerikiečiai tik dėl propagandos sakė, jog jie leistų vokiečiams ir neprigulėti prie tos bendrijos, galima matyti ir iš to, ka Dulles sakė vėliau.

Atsakydamas į Molotovo pasiūlymą, jis teigė, kad jei Vokietija būtų evakuota, neutralizuota, tai ji greitai būtų komunistuota. Kitaip sakant, išgalėtų komunistai. Reiškia, jeigu Adenaueras pasirinktų neutralumą, tai vakarinę Vokietiją neatsilaikytų, pasiduotų Rytų įtakai, ypač rytinės Vokietijos įtakai. Taigi, amerikiečiai, kaip ir Adenaueras, niekad nesutiks, kad Vokietija taptų savistovi. Adenaueras, kaip ir Rhee, siekia apjungimo Vokietijos pagal savo planą.

Yra dar vienas dalykas, kuris gali vaidinti nemažą vaidmenį Vokietijos klausime. Tai palaikymas neramumo, įsitempimo.

Amerikos valdančiųjų sluoksnių tarpe yra daug tokių žmonių, kurie labai pelnosi iš neramumų ir susikirtimų įvairiose pasaulio vietose. Neramumai Europoje jiems naudingi, kadangi Europos šalys verčiamos ginkluotis. To pasekoje, amerikiečiai ne tik daug ginklų perduoda joms, bet ir kitų prekių. Europos šalys, būdamos priverstos ieškoti Amerikos pagalbos, turi imti amerikiečių gaminius.

Negalima pamiršti ir to fakto, kad Italijoje ir Francijoje smarkiai auga krizis. Ypač amerikiečius baugina tas faktas, kad kairieji gali laimėti rinkimus Francijoje ir Italijoje. Jau dabar yra kalbama, kad nebūtų leidžiama istalų komunistams ir socialistams valdyti kraštą, jeigu jie ir išrinktų daugumą. Kapitalistai padarytų taip, kaip buvo padaryta Britų Guanoj. Tam labai reikalinga europinė armija.

To viso akyvaizdoje, mums netenka stebėtis, kad dar negalėjo susitarti Vokietijos klausimu. Imperialistai nenori normalizuoti padėtį. O Tarybų Sąjunga, iš kitos pusės, negi leis jiems nukelti savo armijas iki pat Lenkijos sienos.

Vokietijos padėtis žymiai pagerėtų, jei vakarinėj Vokietijoje įsigalėtų tikri demokratikai, kuriems pirmoj vietoj rūpėtų savo šalies reikalai. Adenauero valdžia, kaip matome, pasimojus visai kitų keliu eiti.

ROMA. — Čia buvo įsikūrusi protestoniška Kristaus bažnyčia, bet vargiai ji ilgai laikysis.

Aną dieną Romos policija iškirto iš bažnyčios sienos žodį "Kristus", o šiomis dienomis ir patį pastorių suėmė.

Kaip Toli "Lietuvos Išvadavimo" Laikas?

Jau daug laiko praėjo, kaip dipukų lyderiai "vaduoja Lietuvą". Pažiūrėkime, kaip toli jie nuėjo šioj sri-tyj.

Geriausieji tų nušviečia. Tėviškos Žiburiai, klerikalų lei-džiamas savaitraštis, išeinęs Toronte. Sausio 28 dienos laidoj vedamajame jis skun-džiasi:

"Amžinai bekalbant apie 'persitvarkymus', besiginči-jant reikia ar nereikia, tiks-linga tai ar netikslinga, tik išiekvojama energija, pralei-džiamas tuščiai laikas, o dar-bai stovi nedirbami. Gražiaus-iai tai liudija faktas, kad per visą erzelio metą niekas nei iš lietuviškųjų instituci-jų, nei iš privačių asmenų ne-bepaskelbė jokio informaci-nio leidinio apie Lietuvą ar jos laisvės kovos reikalą.

Kasgi tuo beužiims, kad ne-belieka nei laiko, nei energi-jos. Viskas išiekvojama tuš-tiems ginčams 'dėl persitvar-kymų'. O jie visiems jau taip atsibožo ir įkyrėjo!

"Mes gi skundžiamės, kad Lietuvos dar daug kas neži-no, kad net pasaulinėse enci-klopedijose, parankiniuose žodynuose, vadovėliuose bei atlasuose Lietuvos reikalas kreivai pavaizduojamas, iš-kraipomas, kad Lietuva sumaišoma su kitomis valsty-bėmis, kad politikai savo kal-bose bei pareiškimuose ją dažnai prašoka, aplenkia. Bet kaip gi to nebus, jei pa-tys neturime padoringos infor-macijos, nei net tinkamo aparato tam."

Taipgi, per kelius metus to "laisvinimo" dar nieko gera, tik erzelis.

Nemanykime, tačiau, kad jie neturi priemonių. Laik-raštis toliau rašo:

"Institucijų mes turime pakankamai. Kai kurios jų turi neblogas ir veikimo są-lygas, net pakankamą aparatą, tik vaisiai vis nebręsta. VLIKas įklimpo organizaci-nėse painiavose, bei bekas-damas apkasus prieš puolikų strėles, diplomatai — savo postų prestižo kovose. Lais-vės Komitetas — oficialiuose posėdžiuose, ALTas stebi, kur čia jam ką tėviškai su-drausti (nors nesirįžta), o visi makalojasi 'veiklos su-gerinimo' problemose bei gin-čuose šaukti ar nešaukti ko-kią konferenciją, tarytum jį būtų pakviesta kažkokių esybų iš ano pasaulio. Kal-bų daug, o vaisių jokių. Po-sėdžiai, posėdžiai, konferen-cijos, pasitarimai... ir apie tą pačią — persitvarkymai, veiklos suderinimai, veiksnų santykiavimo klausimai. Ba-la žino, ką ten galima derin-ti...

"O kiek šauksmo iš šalies! Kaip atsidėjus ir sistematin-gai 'vox populi' formuoja-mas! Nors 'suformuotas' į-vairiomis progomis jis pasi-rodė tik paprasčiausias ble-favimas, nes lietuviškosios masės ištikrųjų tik darbo vaisių ilgisi. Nori matyti ką nors konkretaus padaryta, nori gauti priemonių savo galimybių ratelyje ką nors nu-veikti, nori išgirsti aiškiai suformuluotą atsakymą į vis-as lietuviškas problemas. Ambicijų ir prestižo kovos jai nerūpi."

Taip tai stovi "Lietuvos išvadavimas" po tiek daug me-ty. Išrodo, kad tarpusavės kovos nesusiūpnėjo, o padi-dėjo. Varžymasis už pozici-jas, už vietas tebeina. Tik-ras erzelis, tariant pačių TŽ žodžiais.

Laikraštis bara tuos "va-duotojus":

"Kaip visa tai panašu į Krilovo kvarteto pasakėčią! Susėskim, broliai, kitaip, tai gražiau sugrąsim!... Ar ne laikas šitą persėdinėjimą bei smuikų pasikeitimo komedi-ją baigti ir pagalvoti apie dar-bą..."

Tikrumoje, tai reiktų pa-galvoti apie pačius muzi-kantus. Atrodo, kad muzi-kantai tam darbui netinka. Gal būtų geriau, kad jie pa-sirinktų kitą profesiją.

Iš Lietuvių Literatūros Draugijos KVK Raštinė

Čia keliais žodžiais tenka priminti visiems Lietuvių Li-teratūros Draugijos nariams ir narėms, kad mūsų Cen-tras tebėra tarpe apkaltintų-jų. Visiems yra žinoma, kad mūsų Centras, kartu su ki-tomis pažangiomis organiza-cijomis pakliuvo į reakcio-nierių nemalonę vien už tai, kad jo išleistuose leidiniuose atspindi tikrovę, tikrovę, ku-ri daugeliui plačiau atidaro akis, o tas pelnagrobiamas netinka. Jei Centro leidiniuose būtų kokios gatvinės pa-leistuvystės bei kriminalys-tės, tai būtų užsitarnauta net pagirimas.

Taipgi tenka priminti, kad LLD Centras, kad ir spau-džiamas reakcijos, rengiasi prie išleidimo nariams kny-gos. Todėl, kad mūsų Cen-tras galėtų laiku išleisti kny-gą ir taipgi žurnalą šviesą, visi privalome skubėti pasi-mokėti duokles. Centrai to-kiam stovyje esant, mūsų pareiga jį remti ir aukomis.

Kas dėl narinių duoklių, tai tenka vėl tas pats kartoti, kas jau buvo sakyta ir praeityje: Reikia užsimokėti savo narines duokles už 1954 metus kaip galima greičiau. O tie nariai, kurie neatsilan-ko į savo kuopų susirinki-mus, turėtų savo duokles pa-siūsti savo sekretoriui paštu, išperkant money orderį ar čekį. Tas daug prisidėtų prie pagyvinimo duoklių mokėji-mo ir pasitarnautų sekreto-riui, nes jam ir tiems na-riams nereiktų ieškoti vieni kitus sueiti, kad suėjus apsi-mokėti duokles.

Jau Gauta Duoklių už 1954

Duoklių pasimokėjime gra-žiai atsirekomendavo van-couveriečiai. Jų sekretorius A. Grinkus prisiuntė mokes-tį beveik už visus kuopos narius už 1954 m. Jis taipgi

savo laiške rašo, kad jie dėl duoklių pasimokėjimo už na-rius iš kuopos išdo pasiun-čia mokesčių, o paskui iš na-rių vėliau išsikolektuoja. Tas sutaupo laiką ir išlaidas siun-tinėjant per kelis kartus.

Gražiai pasirodė ir toron-tiečiai. Jie pirmame šių metų kuopos susirinkime atliko di-delį darbą — vienas ketvir-tadalis kuopos narių pasimo-kėjo duokles už 1954 metus.

Taipgi gerą pluoštą duok-lių gavome iš Montrealo nuo 137 kuopos.

Gauta Aukų Sekančiai:

Per A. Grinkų, Vancouver, B. C., apšvietos fondui gau-ta \$6.00. Aukojo: J. Misevi-čius, K. Meškauskas, Pite Mathus, Annie Mathus, Ch. Mark ir Jonas Kundrotas po \$1.00.

J. Sinkevičius, Montreal, apšvietos fondui aukojo \$1. Kiti du montrealiečiai po ma-žiau.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., aukų prisiuntė \$12.00. Aukojo sekančiai: J. Braz-

Kaip Amerikiečiai Žiūri | St. Lawrence Gilinimą

Kanada per daugelį metų kalbėjo apie St. Lawrence upės pagilinimą, kad galėtų jūrų laivai įplaukti į Didžio-sius ežerus, bet vis nieko ne-darė, kadangi amerikiečiai vis atsiskakė prisidėti. Pasa-ruoju laiku, tačiau, ir ameri-kiečiai palinko prie šio rei-kaalo. Bet štai kas ryšium su tuo paaiški.

Kuomet Public Affairs Committee of the U.S. House of Representatives priėmė St. Lawrence Seaway Bill 23-6 (vasario 3), jis turėjo prieš save tokį Jungtinių Valstijų armijos patvarkymą: kontroliuoti St. Law-rence upę, kaip dabar kontroliuoja Panamos kanalą.

General-majoras Bernard L. Robinson, Jungtinių Vals-tijų armijos inžinierių virši-ninko pavaduotojas, pasakė komitetui:

"Jei mes prisidėsime prie konstrukcijos, ką aš tvirtai raginu... mes laimėsime fi-zinę kontrolę trijų šliuzų ir dalyvavimą nustatyme svar-bių konsideracijų, įskaitant duoklių normas, pirmenybes karo metu ir trafiko mokes-čius pasibaigus amortizaci-jos laikui".

Pareiškęs, kad JV armijos korpuso inžinieriai pabuda-votų ir operuotų tris šliuzus (locks) JV pusėj, ir kad jie būtų JV apsigynimo sekreto-rius jurisdikcijoje, genero-las Robinson pabrėžė:

"Aš žiūriu į jūros kelią kaip į Panamos kanalą, kurį kontroliuoja armijos sekre-torius."

Senatoriaus Wiley bilius, komiteto ir senato jau pri-džius ir S. Rakštys po \$6.00. Jie aukas paskyrė pusiau apšvietos fondui ir Draugijos apgyvinimo fondui.

Visiems už prisiūstas au-kas ir duokles, širdingai ačiū. LLD K.V. Komitetas P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ont.

imtas, o dabar atstovų rūmų rankose, pareiškia, kad nors JV tarsis su Kanada dėl mo-kesčio, bet "atsitikime, kad derybos nepavyktų, JV kor-poracija autorizuojama ir į-pareigojama nustatyti mo-kesčio normas ar duokles be Kanados sutikimo."

Kanados planas reikalau-ja, kad visi šliuzai būtų bu-davojami Kanados pusėj, ne-žiūrint to, ar Kanada viena budavos, ar kartu su Ame-rika. O iš to, kas viršuj pa-sakyta, matome, kad tris šliuzus amerikiečiai statytų savo pusėj, kad užtikrinus sau kontrolę to kelio.

Reikalautų Nusileisti

James M. Minifie, CBC ir Toronto Telegram vašingto-niškis korespondentas, vasa-rio 4 raportavo: "Jeigu jis (Wiley bilius) praeitų atsto-vų rūmuose, būtų daromas spaudimas į Kanadą atsiža-dėti plano praveisti gilinimą Kanados pusėj, nežiūrint to fakto, kad jis buvo užgirtas Tarptautinės Bendros Kom-i-sijos (International Joint Commission). Jeigu Kanada nepasiduos, veikiausiai bus trynimasis, nes Amerikos va-dovybė labai nenori netekti kontrolės šio svarbaus jūrų kelio, ypatingai dėl to, kad jis turi strateginės vertės karo metu — gabenimui geležies rūdos iš Labradoro į Amerikos plieno industrijos širą".

Kiek galima spręsti iš Mi-nifie išvados, Kanados vy-riausybė linkusi pasiduoti amerikiečiams. Jis sako:

"Kanados oficialė pozicija yra priimti JV 'dalyvavimą', jei Kongresas autorizuos ant laiko."

Premjeras St. Laurent pa-reiškęs Washingtonė, kad Kanada pasirengusi disku-suoti Amerikos dalyvavimą, jei bus susitarta dėl elektros stoties budavojimo ir viso

(Pabaiga ant 9 puslp.)

Angliją, kaip ir visą Euro-das viename angly kaime | krytyje. Šalčiai ir sniegas nu- pa, užklupo žiema. Štai vaiz- prie Otterdeno, Kento aps- sinešė 500 žmonių Europoj.

Montrealo žinios

Planuoja Tiltą per Gelžkelių

Kadangi tunelis po kanalu ant Atwater avenue jau baigiamas praveisti — bent taip tikimasi — pagerinimui važiuotės be trukdymų, miestas planuoja praveisti iškelto pervažiavimą (tiltą) per CNR gelžkelių liniją, kurios randasi tuoju už kanalo, prie St. James gatvės.

Jei tas būtų padaryta, tai važiuotė Atwater avenue būtų pagerinta pilnoj to žodžio prasmė.

Deja, vienas iš miesto in-

žinierių išreiškė didelę abejonę, ar tas bus galima padaryti, nes, jis sako, per mažai vietos, kad būtų galima pamažu iškelti tiltą automobilių pervažiavimui ir palikti apačioj traukinių praėjimą.

Neliosas ir Teisėjas Nuo Vagių

Kaip pasižiūri į vietinę spaudą ar paklausai radio, tai išrodo, kad čia dabar tiesiog siaučia vagysčių epidemija. Teisėjai sušilę baudžia

vagis, o jų vis yra ir kas kart daugiau ir daugiau vagysčių pasikartoja. Pagaliau šiomis dienomis vienas ir teisėjas liko apvogtas. Tai vyriausias magistratas iš Carillon. Atvažiavęs pasistatė savo automobilį ant Berri ir St. Catherine skersgatvio ir už kiek laiko apsižiūrėjo, kad jo automobiliuje būta įsiveržusių vagių ir išvogta už \$218 jo asmeninių vertybių.

Dirbtinas Ledas Lafontaine Parke

Miesto valdyba paskyrė \$50,969 įtaisymui didelio šaldytuvo, kuriuo bus gaminamas dirbtinas ledas čiužinėjimui Lafontaine parke.

Teisėjas Atmetė Bandymą Išmesti iš Stubos

Kuomet savininkas išnuomuoja stubą, tai sutartyje (lease) paprastai yra paragrafas, kuriuo nusakoma, kad nuomininkas negali perleisti stubos kitam nuomininkui be savininko sutikimo. Vienas atsitikimas dėl šio paragrafo atsidūrė teisme.

Savininkas Berko Brozdinski, patraukė į teismą pirmesnį nuomininką už tai, kad jis be jo žinios norėjo perleisti kitam nuomininkui, ir išvaryti iš stubos antrąjį nuomininką. Bet aukštesniojo teismo (Superior Court) teisėjas Harry Batshaw patvarkė, kad ir tokiam atsitikime nuomininkas negali būti išvarytas iš stubos. Jis tokį nuosprendį padarė pasiremdamas Aukščiausiojo Kanados Teismo sprendimu, kuris sako: "Kiek liečia paragrafą dažnai įrašytą į sutartį prilaikant nuomininką nuo perleidimo kitam nuomininkui be savininko leidimo, su teisėtu pamatu yra nutarta, kad šitoks paragrafas nėra absoliutiškas ir kad teismas negali ištirti savininko motyvų, kuris sistematiškai atsisako sutikti ir padeda kainą ant to nesutikimo."

Todėl teisėjas Batshaw sako ir šitame atsitikime savininkas Brozdinski veikiausiai nori išmesti naują nuomininką už tai, kad nori gauti daugiau rendos.

Gimė

John ir Bermain Mikaliūnai (Jurgio Mikaliūno sūnus) susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio. Motina ir naujagimis jaučiasi gerai.

Susizeidė Gurklys

Domininkas Gurklys pareidamas iš darbo prie pat savo namų paslydo ir paslydo taip nelaimingai, kad puldamas susilaužė koją. Nuvežus į ligoninę koją sugipsavo ir dabar ligonis gydosi namie.

Mirė

Sausio 7 d. staiga mirė Pranas Ūsas. Velionis į Kanadą atvykęs dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Paliko nuliūdime žmoną, tris sūnus, keturias dukteris ir brolių Jungtinėse Valstijose. Palaidotas per Aušros Vartų parapijos bažnyčia, Cote des Neiges kapinėse.

ČIKAGOJ NAUJOS ATAKOS ANT NEGRŲ

CHICAGO. — Čia pernai apsigyveno taip vadinamame Trumbull Park distrikte tarp kitų ir viena negrų šeima. Baltieji tuojaus pradėjo kerštauti. Policija saugojo šeimą visą laiką. O šiomis dienomis įvyko didelis susikirtimas, kurio metu buvo keli policininkai sužeisti.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venėrinų Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. Tremore 6679

VERDUN, QUE.

Atminčiai

ANTANO ŠERPICIO

Mirusio 1953 m. vasario 24 dieną.

Su gailesčiu ir pagarba prisimename mylėtą ir mus mylėjusį brangų vyrą ir tėvą.

Genė Šerpitienė
Duktė Teresė
Sūnus Antanas

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5540; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Telefo: drumstė "Alio, 526 metu nai 2 val: Jūra dai siu iškeli "Tikra Henri Povande Draugijc gale tele

Batisp giliai va nučių vis kabintas judėjo. 'poir, tar vnyiojo

Pama: liūnas p Pagell kalbėjim "Alio, siu tau Ar tu g "Puik retorė v jo moks giliai jū "Gera sa. Žem nebema: Pro mūs tai fosf jūros g apgyver

Paul, Henri F stovėjo spaudes damas gelmėse Staig džiaugs "Žiūr ži, žib spindul

"Apš Paul n turi to skrodė liuose : vaizdos tiere n ejo nei vis din "Užg dien."

Vanc darytis sidarė nučių laivo i gandal mudos ją save Ji b viršau: Glor jo Pau re.

"Tai jis, šol dą Ry kurs v "Ot bu

Jūros-Daug

Gah atsisė Ryven

Vandenynų Turtai

Telefono skambutis sudrumstė tylą.

„Alio, Henri, jūs nusileidot 526 metrūs! Jūs išbuvo tenai 2 valandas ir 15 minučių! Jūra darosi nerami, aš turėsiu iškelti jus ir vėl!“

„Tikra bėda,“ suniurnėjo Henri Barnetiere, pirmas Povandeninio Tyrinėjimo Draugijos padėjėjas, kitame gale telefono. „Gerai, trauk.“

Batisphere V, kurs išbuvo giliai vandenyje per 15 minučių visai nejudėdamas, pakabintas ant lyno, staiga sujudėjo. Viršuj, ant laivo Espoir, tarškėjo motoras, kurs vyniojo lyną.

Pamažu, povandeninis balūnas pradėjo kilti.

Pagelbininkas tęsė pasikalbėjimą per telefoną:

„Alio, Glorija! Aš diktuošiu tau savo pastebėjimus. Ar tu girdi mane?“

„Puikiausiai,“ atsako sekretorė viršuj, kuri užrašinėjo mokslininko pastebėjimus giliai jūrose.

„Gerai... Čia visiška tamsa. Zemiau 500 metrų mes nebematm jokios šviesos. Pro mūsų langą švisteli kokie tai fosforiniai žiburiai... Ši jūros gelmė atrodo nelabai apgyventa...“

Paul, 16 metų studentas, Henri Barnetiere giminaitis, stovėjo prie lango noši pripaudęs prie kvartzo, norėdamas ką nors išvysti jūros gelmėse.

Staiga jis sušuko iš džiaugsmo.

„Žiūrėk, dėde! Kokia graži, žibanti žuvis ugninių spindulių vainike.“

„Apšviesk ją,“ įsakė dėdė. Paul nukreipė galingą šviturį ton pusėn. Šviesa perskrodė tamsą. Jos spinduliuose sukinėjosi keistos išvaizdos žuvis. Henri Barnetiere nustatė kamerą. Nepraėjo nei sekundė laiko ir žuvis dingo.

„Užgesink, užteks šiandien.“

Vanduo pamažu pradėjo darytis pilkšvas, paskui pasidarė melsvas. Už kelių minučių jie išvydo virš galvų laivo šešėlį. Ant galo, jų gandola išlindo į viršų. Bermudos salos saulė pripildė ją savo spinduliais.

Ji buvo iškelta ant laivo viršaus ir atidaryta.

Glorija, juokdamosi, padėjo Pauliui išlipti iš Batisphere.

„Tai buvo puiku!“ šaukė jis, šokinėdamas apie Gerardą Ryvent, jauną inžinierių, kurs vadovavo ekspedicijai. „Ot buvo puiku!“

Jūros Vandenyje Daug Metalų

Galų gale nusiraminęs, jis atsisėdo ant krūvos virvių. Ryvent, inžinierius, atsisėdo

šale jo ir parodė pirštu į jūrą.

„Ar jūs žinote, kad vandenynai tikrenybė yra neišsėmiama kasykla? Pirmoji vietoje, jie yra didesni už sausžemius.“

„Aš tą žinau,“ atsako Paul. „Žemės kamuolio paviršius sudaro 510,000,000 ketvirtainių kilometrų, iš kurių vandenynai užima 361,000,000 ketvirtainių kilometrų, o kontinentams lieka tik 149,000,000 ketvirtainių kilometrų.“

„Kas reiškia, kad vandenyns užima pustrčio karto daugiau vietos, negu kontinentai,“ pridėjo inžinierius. „Tiktai Pasifiko vandenynas užima 180,000,000 ketvirtainių kilometrų. Atlantas 106,000,000, būdamas daug didesnis už tris didžiausius kontinentus: Aziją, Afriką ir Ameriką kartu.“

Paul klausė su dideliu susidomėjimu.

„Šale to, tas didelis vandens plotas nėra paprastas vanduo. Jame yra daug visokių ištirpusių mineralų ir net metalų. Jūrų vanduo turi daug daugiau metalų, negu kad žmogus yra išmėgęs iš žemių. Tokiu būdu, pagal apskaičiavimą, pasaulio vandenyse yra 15 milijardų tonų aukso pavidale plaukiojančio molio.“

Jaunas Paul žiūrėjo į vandenį ir negalėjo atsistebėti. Galų gale jis paklausė:

„Tai kodėl jie neišgriebia jo?“

„Kol kas procedūra kainuotų per daug pinigų,“ atsakė inžinierius. „Tik pabandyk įsivaizduoti, kiek elektros reikėtų išėmimui tiktai vienos tonos aukso ar kurio kito metalo. Elektros srovė, reikalinga dėl išgriebimo aukso, kainuotų daugiau, negu auksas, nekalbant apie kokį kitą metalą. Bet žmonijos istorijoje ateis laikas, kada vandenys bus paversti kasyklomis. Su atmine jėga mes pasigaminsime pigios elektros. Tuomet išėmimas jūrų turtų bus galimas. Pakraščiais prie gilių jūrų, ant salų bus pastatyta galingų elektros stočių, kurių pagalba bus galima išimti iš vandens daugelį metalų: auksą, geležį, magneziją ir kitus.“

„Magnezijus?“ nusistebėjo Paul. „Kurs naudojamas darymui lempučių dėl fotografų?“

„Taip. Jūrų vanduo, kaip aš minėjau anksčiau, nėra šiaip paprastas vanduo. Visi žino, kad jame yra druskos, magnezijaus chlorido, magnezijaus sulfato, kalkių sulfato, tai yra gipso, kalkių karbonato ir t.t. Magnezijus, sumaišius su kitais, gali būti naudojamas dėl ultra-šviesos montažų. Net šiandien virš

ketvirtadalio milijono tonų magnezijaus paimama iš jūrų vandens.“

„Tai labai puiku!“ sušunka Paul.

„Taip... Keli dešimtmečiai atgal pasaulinė magnezijaus gamyba nepasiekė 2,000 tonų. Bet eikime toliau... Bandykime įsivaizduoti, ką mes galėsime paimti iš vandens, kuomet mes turėsime užtektinai elektros ir prieinama kaina.“

Paulius susiraukė ir tarė: „Viename litre vandens yra 30 gramų druskos.“

„Ne visai teisingai,“ pataisė inžinierius. „Druskos kiekis ne vienodas — nuo 34 iki 37 gramų. Belingshauseris, rusas tyrinėtojas, pirmas pagamino instrumentą, kurio pagalba galima išanalizuoti vandenį įvairiame gylyje. Jis nustatė, kad vandens kompozicija yra pastovi, tiktai jo saturacija nevienoda.“

„Raudonoji jūra yra druskingiausia!“ įsikišo Paulius. „Vienas litras vandens turi 40 gramų druskos.“

„Labai teisingai,“ patvirtino inžinierius. „Iš kitos pusės, Baltijos jūros vandenyje mažiausia druskos. Poliarinėse srityse — kur ištirpsta daug ledo, druskos kiekis vandenyje taipgi daug mažesnis.“

„Dėl to, kad vandenynų vanduo sūrus, jis yra daug sunkesnis,“ pridėjo Paul. „Litras jūros vandens sveria 1.35 kilogramo.“

„Kaip tik taip. Jei vandenynai išdžiūtų, ant dugno paliktų virš 60 metrų storio druskos sluoksnis. Bet yra daug ko kita jūrų vandenyje.“

Pavyzdžiui, kreidos, sulfuro, alkalio ir t.t. Praeityje žmonės graibydavo algą, kurioje yra nemažai alkalio. (Alga yra maurai, o alkalis — šarminė druska.) Ši jūrų žolė, kada išdžiūsta, deginama ir iš likusių pelenų gaminamas alkalis. Šiais laikais, išradus potasijaus druskas, ši vandeninė industrija nuostojo svarbos. Jūrų vandenyje, be kitko, yra bromido, kurs plačiai naudojamas chemikalų industrijoje. Labai svarbus dėl kinemagrafijos industrijos. Vienas kubinis metras jūrų vandens duoda 70 gramų bromido. Jame taipgi yra jodo: 5 gramai kubiniame metre. Išdžiovinatas jūrų žolės deginant taipgi galima gauti jodo.“

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Jurel, St. Catserines, Ont., prisiuntė naują prenumeratą.

R. Merkis, Philadelphia, Pa., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$4.50 surinktų aukų. Aukojo po \$1.50: E. Mulokaitė, K. Pleštė ir M. Poskus.

M. Rudzevičienė, Detroit, Mich., prisiuntė naują prenumeratą ir nuo O. Slivinskaitės \$1.00 aukų.

M. Gudas, Montreal, prisiuntė nuo nuoširdžios Liaudies Balso rėmėjos, Montrealietės, \$25.00 aukų.

Ch. Martin ir A. Bernot, Windsor, Ont., gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Brazilijos lietuvis iš Sao Paulo, prisiuntė dvi naujas prenumeratas ir keliasdešimtis atnaujintų.

Vienas Sask. provincijos lietuvis pats užsiprenumeravo Liaudies Balsą.

M. Paulauskas, Aurora, Ill., prisiuntė naują prenumeratą ir nuo Pr. Damidavich \$1.50 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

J. M. Savickey, Oakville, Man., \$2.00 ir

M. Imbras, Pittsburgh, Pa., \$1.50.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

Užsigynė, Tačiau Bus Teisiamas

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų militarinis teismas teis pulkininką Frank H. Schwable, kurs būdamas korėjiečių nelaisvėje sakė, kad amerikiečiai naudojo Korėjoje ir Kinijoje bakterijas.

Paleistas iš belaisvės teisinosi, kad jis tą sakęs iš prievartos. Dabar teismas teis jį norėdamas surasti, ar ištikrota „prievarta“ buvo tokia didelė, kad jis negalėjo atlaikyti ir sakė, kad amerikiečiai naudoja bakterijas.

Visa eilė amerikiečių liudijo Korėjoje, kad amerikiečiai darė bandymus su bakterijomis.

NUKIRTO MEDĮ, RADO MEŠKĄ KELME

UPHILL, Ont. — Šio kaimo gyventojas D. Robertson nupiovė storą medį malkom. Nespėjo apsidairyti, kaip pasirodė meška, kuri išlipo iš kelmo. Vyras palikęs viską parbėgo namo.

Sugrįžęs su draugais ir šautuvais meškos nerado, bet kelme rado tris jaunos meškiukus. Meškiukus pasiėmė kaimo gyventojai auginti, o mešką vėliau nušovė suradę krūmuose.

Šis kaimas randasi apie 25 mylias nuo Orilijos.

STREIKAI ITALIJOJ

ROMA. — Italų darbo unionijos pravedė 24-rių valandų streikus Savonoje, Genovoj, Milane ir daugelyje kitų miestų. Streikieriai reikalavo daugiau uždarbio.

KAIP AMERIKIEČIAI ŽIŪRI Į ST. LAWRENCE

(Atkelta nuo 7 pusl.)

kelio pravedimas nebus užvilktas.

Kada Wiley bilius buvo svarstomas senate, admiralas Arthur Radford, bendro štabo viršininkas, pareiškė, kad neįmanoma leisti Kanadai vienai budavoti jūros kelio.

Jeigu Kanada sutiktų su Wiley biliaus patvarkymais (jeigu jis būtų priimtas), tai amerikiečiai už \$105,000,000 nusipirktų to kelio kontrolę. Jie tiek sutinka išleisti tam reikalui. O Kanada turėtų išleisti mažiausia \$300,000,000.

Bet dar negalima pasakyti, kad amerikiečiai iš viso prisidės. Tvirtos jėgos nori sutrukdyti to kelio budavimą.

Tuo tarpu Kanadoje žmonių nepasitenkinimas auga. Net toks laikraštis, kaip Financial Post, sako: „Jeigu mes tikrai norime jūrų kelio, mes turėsime pasibudavoti patys.“

Toliau tas laikraštis rašo: „Viskas, ko aš noriu“, sako Leslie Frost, „yra tas, kad mūsų draugai anoj pusėj rubežiaus pasitrauktų iš kelio ir leistų mums pradėti...“

„Taip tai Ontarijos premjeras ir daugelis kitų kanadiečių jaučia ryšium su St. Lawrence jūrų keliu. Jei JV atstovų rūmai ir užgirtų bendrą projektą, kaip kad senatas padarė, kanadiečiai vis tiek turėtų pasibudavoti savo kanalą.“

Toliau laikraštis pastebi, kad būtų buvę galima pasibudavoti tą jūrų kelią tužina kartų, bet vis buvo veltui laukiama amerikiečių prisidėjimo.

Daro Baldus

Estas daro ir parduo-da staliukus (coffee tables), deskas ir knygu šėpas. Ima užsakymus dėl bile kokių kitų modernišku baldų.

Kalba vokiškai ir angliškai.

A. Liidemann

166-167 Ontario St.
EMpire 4-7501
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

563 Queen W., Toronto
Tel. WA. 5957

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tasa)

Praėjo vieneri metai. Lui kartą gavo ritinėlį Paryžiaus laikraščių; skaitė ir negalėjo suprasti. Teatrai, pažįstamų aktorių vardai, knygu skelbimai, išnuomojami butai, antikvaras parduoda kilimų, kažkokiai damai dingo pūdelis... Staiga jis "Aukštuomenės kronikos" rubrikoje pamatė: "Žinomasis pramonės veikėjas, inžinierius ir Garbės Legiono karininkas pon. Žezefas Berti susituokė su madmuazel Madelen Lansje. Turint galvoje esamą būklę, iškilmėse tedalyvavo tikrai jaunavedžių giminės ir artimiausieji draugai". Jis suglamžė laikraštį. Kokia šlykštība! Žinoma, Berti padorus žmogus. Bet vokiečiams valdant kelti vestuves! Nejaugi visi prancūzai samprotauja kaip kad tėvas? To negali būti! Iš ten parsigauna drąsuolių, pasakoja — prancūzai nepasidavę, naktimis užmušinėja bošus, nuleidinėja nuo bėgių į pašlaites traukinius. Gal būt, visa tai — ir teatrai, ir knygos, ir vestuvės — kamufližas? Mado negali pasielgti niekiškiškai. Jeigu ji susiejo savo likimą su Berti tokiu baisiu laiku, vadinasi, Berti — patriotas, pasipriešinimo dalyvis, rizikuoja kiekvieną dieną gyvybę... Iš čia nieko negalima suprasti. Jeigu jie išsilapintų!... Tenai, vyti bošų!...

Prieš karą Lui manė, kad politika — nuobodė ir nešvanki profesija! Iš pradžių žmonės rėkia susirinkimuose, kiekvienas pažada žemės rojų, keikia priešininkus; paskui atstovai susirenka Burbonų rūmuose, vieni sudaro vyriausybę, kiti ją nuverčia; komunistai sako, kad kairieji respublikonai vadina komunistus "papraktais agentais". Visa tai šlykštu. Tėvas svajojo, kad Lui taps advokatu... O Lui nekentė gražbylystės: jeigu žmogus gražiai kalba, vadinasi, sukčius... Jis buvo gražus — aukštas, tamsus, siauro veido — buvo panašus į ispaną. Merginoms jis patikdavo, bet nepažino nei lengvų intrigų, nei tikros meilės. Jis išaugo pasikalbėjimuose apie meną ir tame lengvume, kurį dievino Lansje; jis ėmė neapkęsti eilėraščių ("kam kalbėti rimais"); jį traukė pavojus; todėl jis ir tapo lakūnu. Karas jį daug ko išmokė; jis pergyveno sutriuškinimą, suprato, kad gyvenimas — ne sporto rungtynės. Keturiasdešimtį vasarą jis, kupinas meilės, ir nevilties, žiūrėjo į kiekvieną namuką, į kiekvieną tuopą. Tai — Prancūzija, jo Prancūzija, ir

jis ją atiduoda!... Kai tėvas ėmė ginti Peteną, Lui suprato: politika visus apnuodijo. Jie yra pasiruošę išsižadėti tėvynės, kad tik išliktų kišenė... Jam pasakė, kad esąs generolas, kuris kviečias priešintis. Lui susirado viešą buriniame laive. Londone jis galų gale išvydo de Golį. Lui stebino, kad anglai apie "Laisvąją Prancūziją" kalba bičiuliškai, bet kažkaip globėjų tonu. Kodėl? Sunku buvo susikaupti: vyko didelis oro mūšis.

Jis susimąstė, kai užstojo tyla. Kalbama buvo vien tikrai apie rusus. Praeitą rudėnį manyta, kad rusai sumušti, paskui imta kalbėti, kad rusai sukulsią vokiečius, dabar vėl įtikinėjama, kad rusams esąs galas. O Lui turi sėdėti ir rūkyti cigaretes, juoba, kad kariškiams išduoda... Nejaugi ir čia esama politikos? Į priešrinkiminius susirinkimus galima buvo ir neiti. Dabar kas kita... Tu sakai: "Aš pasiruošęs atiduoti savo gyvybę", o tavoji gyvybė politikų rankose, kaip kad seniau jų rankose buvo mokesčiai ar pensija... Kodėl nepradedu antrojo fronto? Jis dažnai apie tai klausinėjo bičiulius — angelius. Jie atsakydavo: "Mes dar nesame pasiruošę. Nenorim naujo Diunkerko..." Jis nesiginčijo, bet širdy piktinosi: kas jiems Prancūzija? Jie patenkinti, kad jų nebombarduoja... Jis pasidarė linkęs įtarti, jam rodėsi, kad anglai žiūrį jį iš aukšto — jie apgynė savo Londoną, o prancūzai atidavė Paryžių... Prancūzija jiems ne valstybė, o numatomų karo veiksmų teatras: "Kai gerokai pasiruošim, išsilapinsim..." Niekas nepastebė augaloto generolo; jis pasimetė svetimame dideliame mieste.

Neseniai Lui išisėkėjo su majoru Devisu. Prieš karą Devisas praleisdavo atostogas Bretanijoje, mylėjo prancūzus. Lui paklausė:

— Kodėl nepradedu antrojo fronto?

— Dabar tai yra susiję su rizika. Žinoma, vokiečiai permėtė į Rusiją daug divizijų, bet pakrantę jie sutvirtino, paliko igulų. Vokiečiai pakankamai yra užsirekomendavę. Jeigu mes dabar išsilapintumėm, mus gali nublokti į jūrą. Išmintingiau palaukti. Kam nereikalingos aukos?

— O jūs nebijojote apsiškaičiuoti? Kai vokiečiai ėmė Varšuvą, mes sėdėjome, sudėję rankas. Jūs žinote, kuo tai pasibaigė...

— Palyginimas nevykęs, lenkai negalėjo nusilpninti Vokietijos, kas kita Raudonoji Armija. Vokiečiai jau pereitą rudėnį skundėsi, kad pergaiš jiems per daug brangiai atsieinančios.

— Ar jūs esate įsitikinę, kad rusai juos sudoros?

— Ne. Matyt, Stalingradas baigia gyventi paskutines valandas. Vadinasi, rusai bus atkirsti nuo naftos. Pasipriešinimas Rusijoje nesiliaus, bet jis taps dezorganizuotas. Hitleris dar kartą nugalės, bet tai bus Piro pergalė. Mes suduosim jam paskutinį smūgį...

Lui nežinojo, ką atsakyti: Devisas — kadrinis karininkas, susigaušo strategijoje, jo žodžiuose esama logikos. Ir vis dėlto...

— Gal būt, jūs teisus, — pasakė Lui, — bet lakūnų dėsnis — kai atakuoja vieną, kiti skuba padėti. Mano nuomone, tai būtina ne vien oro mūšyje...

Majoras nusišypsojo, ir jo plytos raudonumo, vėjų nu-gairintas veidas pasidarė naivus.

— Aš jus suprantu, asmeniškai man pačiam nesmagu, kai galvoju apie rusus... Ko jūs norite — mes žmonės... Jūs labiausiai mylite Prancūziją, rusai Rusiją, aš Angliją. Anglų bernioko gyvybė man brangesnė už ruso gyvybę. Tai skamba nehumaniškai, bet karas iš viso nehumaniškas. Aš — karys, ir politika nelabai mane tedomina, o yra žmonių, kurie apie šitai galvoja. Mano uošvis — deputatas, jis man paaiškino, kad vokiečių puolimas mums esąs pliusas. Jei bolševikus sumuš, mes padėsime rusams sukurti kitokios, mums artimesnės santvarkos valstybę. O jei bolševikams pasiseks Vokietijos žlugimo momentu išsaugoti dalį teritorijos, jie bus tokie bejėgiai, jog negalės mums prieštarauti. Žinoma, tai politika, aš nežinau, kiek mano uošvis kompetentingas... Aš prieš išsilapinimą be laiko tik kariniu požiūriu. Niekas man nesukliudys žavėtis Stalingrado gynėjais, nors jie būtų ir arcikomunistai.

Po šito pasikalbėjimo Lui paniuro. Yra motinos kapas, yra Prancūzija ir yra šita praeiktoji politika... Iš Prancūzijos atsklinda baisių žinių. Lavalis tarnauja vokiečiams ne iš baimės, bet sąžiningai. Veža per prievartą žmones į Vokietiją. Generolas Štiulpnagelis šaudo įkaitus. O šitie nenori išgelbėti Prancūzijos todėl, kad Devisas uošvis bijo bolševikų, kaip trisdešimt šešiais tėvas bijojo Ležano!...

Pas Lui atbėgo jo draugas Andre, nesisveikindamas pasakė:

— Siunčia eskadrilę į Rusiją. Mišelis jau užsirašė... Lui nesuprato — kas siunčia, ką Andre paaiškino: — Mūsų atstovai susitarė Maskvoje. Tai puiku —

ten tikras karas, galima mušti bošus. Man pasakė, kad imą tiktai gerus. Bijau — kad manęs gali nepaimti. O tu turi tris numuštus... — Einam, — tarė Lui. — Paims ir tave. Čia mušu nebeturime ko veikti. Aš kalbėjau su Devisu, šis antraktas ilgam — iki paskutinio veiksmo. Politika — konservatoriai, komunizmas, kažko bijo, tegu juos kelmai!... Svarbiausia dabar mušti bošus.

Jie nuėjo užsirašyti. Lui nusipirko vakarinį laikraštį. Jie godžiai perskaitė "savo korespondento" telegramą iš Stokholmo: "Vokiečių laikraščiai rašo apie rusų fanatizmą Stalingrade. Pasak vokiečių laikraščių, šitame mieste eina baisūs mūšiai. Rusai žūva, keldamiesi per Volgą, nuo artilerijos ir "štuokų"...

Lui pasakė: — Prieš karą pas tėvą atėidavo bolševikas. Rodos, inžinierius. Pradėjo ginčytis — ar rusai kariausią. Jis sakė, jei teks, kovos taip, jog net baisu pagalvoti. O juk tai tiesa — jie taip kovoja, kad ne tik vokiečiai, Devisas uošvis — ir tas persigando! Tu nežinai, kada išsiųs eskadrilę? Gera būtų greičiau patekti į Stalingradą...

Kitados Sergiejus su pavydu žiūrėdavo į Niujorko tiltų fotografijas — tai, kad pastačius... Dabar jis atsiminė Majakovskio eilėraščių: Jei kartais galas pasaulio įvyktų — Chaosė liktų planetos skutai, Tai dar ties dulkėm žuvimo išliktų, Piestu atsistojęs, tildas šisai... Šitas — ne piestu atsistojęs, plokščias, sienojinis. O viso kito esama: ir pasaulio galas, ir chaosas, ir pražūtis... Tur būt, brukliniškį lengviau buvo statyti negu šitą... Vokiečiai bombarduoja, trenkia iš patrankų, iš šešiavamzdžių minosvaidžių. Naktį Volga ima virti; ant kranto dega miestas. Žmonės žūva, ir tai taip pat natūralu, kaip kad kiti dar tebėra gyvi, valgo košę, barasi, tvarstosi žaizdas, užsiterkio, rašo laiškus. Kas tai — agonija, abuojumas ar išvirkščioji mūšio pusė, karo kasdienybė?

Sakoma, kad žmogų skiriamas nuo gyvulio sugebėjimas juoktis. Vis dėlto stebina linksmas juokas čia, kada, rodos, tegalima tiktai rkti. O Zoninas užkrečiamai juokiasi. Prajuokino jį Sergiejus: — Žinai, prancūzai nesupranta, kaip galima valgyti košę. Vienas prancūzas sakė: "Pas mus tik galvijai šitai teėda." Ten pasiuntinybė: je buvo kurjeris, jis išsiėdė:

"Jūs štai varles valgote, o mūsuose net ir galvijai jų neės..."

— Nejaugi varles valgo? — paklausė nepasitikėdamas Zoninas.

— Žinoma. Ir aš esu valgęs. Skanu. Aš ir košę mėgstau, ir nuo varlių neatsisakysiu...

"Dieną jeigu nukautų, vadinasi — pataikė, o naktį — paprastas atsitiktinumas", kalba Raševskis (jis mėgsta filosofuoti). Naktį vokiečiai akiai šaudo. Žmonės priprato. Valgo, prisimena: — Aš kaldūnų į nieką neiškeisiu. Su actu... Du šimtus gramų išmaukti... — Ko jau toks kuklus? Sakyk — puslitrinę... — O aš šaltibarščius baisesiai mėgstau... — Prisigaudyti sterlyčių, kokia puiki žuvienė!... — Žuvų pas mus daug, Kostromkos upė, ežeras. Pavararį patvinsta, iš namų neišklamposi, kiekvienas turi valtį... — Volchovo upė irstėmės — bajanas, dainos... Priešais — pušynėlis, pionierių stovykla buvo. Mergina su jais atvažiavusi buvo, dainavo "Mylimas miestas"...

— Maža upytė, vadinama Batbachu, rusiškai reiškia bala. Buvo didelė bala, sakė gyventi negalima. O ten kolektyvinis ūkis — gigantas, pomidorų, arbūzų... — Kad bent viena akute pažiūrėjus!... — Įsisvajojus!... Svajonės nutrūksta. Nutrūksta ir sibiriečio Kustodijevio gyvybė. Seržantas Kacelis sunkiai sužeistas. Jį nuveža dvi sanitarės; jis gargaliuoja (atrodo, kad lentos girgžda). O tildas sveikas... Zoninas klausia Sergiejų: — Ką tu veiksi karui pasibaigus? — Nežinau, negaliu išvaizduoti.

— O aš žinau — tris dienas iš eilės miegosiu, žmoną pastatysiu, tegul, kaip apie generolą, praneša: "Ilsisi."

Sergiejus negalvoja apie ateitį, jis retai teprisimena praeitį, ir šitie atsiminimai kankina, tartum jis pažvelgtų prarajon — svaigsta galva. Jis niekaip negali susieti praeties su karu. Kiti mintyse gyvena su žmonomis, su vaikais, jaučia jų kasdienį gyvenimą, tartum neatitrūkę — tiesiog išvažiavę. Zoninas — teatralas, jis ir dabar jau dinasi, kokį naujų pastatymų esama Maskvoje. Seržantą Kacelį vakar sužeidė, o prieš tai jis vaikščiojo ir visiems pasakojė, kad jo Sonia — penketukininkė, o Moničkai jau prasikalė dantukai. Sergiejus siaubingai klausia save: kas man? Lyg suakmenėjęs... Stengiuos prisiminti Valios veidą ir negaliu. O paskui staiga — ji, tartum greta, eina, šypsosi,

ir nuo šito d... čiam, nes ji... me. Jis syki... karą su Mado... kad tai būtų... Sergiejui, inži... menės kapito... jis būtų per... kurios negali... atmintyjej, n... niekados nen... keliose plokšt... da kelioms a... Georgijevna... nors i teatra... nai prie kny... tas..." Trys... jis Valiai ber... galvoti, kad... mylėjęs, o jis... tarti šitą ž... taip skaudu... va tuščia, su... yra būtina, ir... ką apie kažk... galvoji. Gali... eitį, ir apie... rimas? Ne, d... siskyrimas —

Jei nori prašo

332 BI

337 SHE šviežias viškus

Ches Dirbam Darbas 639 prie

ir nuo šito darosi nepakenčiama, nes ji kitame gyvenime. Jis sykį prisiminė vakarą su Mado ir nepatikėjo, kad tai būtų atsitikę jam, Sergiejui, inžinierijos kariuomenės kapitoniui — tartum jis būtų perskaitęs knygą, kurios negalima nei išlaikyti atmintyje, nei užmiršti. Jis niekad nemokėjo gyventi keliose plokštumose, atsiduoda kelioms aistroms. Nina Georgijevna sakydavo: "Tu nors į teatrą nueitumei, tūnai prie knygų kaip apses-tas..." Trys savaitės, kaip jis Valiai berašė. Ji gali pagalvoti, kad jis nustojo ją mylėti, o jis neturi jėgų iš-tarti šią žodį "Valia" — taip skaudu ir taip toli! Galva tuščia, suvoki tik tai, kas yra būtina, ir kartu visą lai-ką apie kažką sielvartingai galvoji. Gali būti, ir apie pra-eitį, ir apie ateitį. Atsisky-rimas? Ne, daugiau negu at-siskyrimas — karas...

Paupyje gausu žmonių, triukšminga. Iškrauna prieš-tankines patrankas, minų, šovinių, konservų dėžes; velka plaušinius maišus, lynus, sausainius, paštą. Neša neš-tuvais sužeistuosius. Pūškau-ja vilkikai. Praeina kareiv-čiai — nauja divizija. Kai kurie — labai ilgomis milinė-mis — atrodo lyg paaugliai; jie šokinėja, rėkauja; kiti žengia atsargiai, tartum tik-rina kojomis žemę — dešiny-sis krantas — Stalingra-das... Čia uraliečiai, volgie-čiai, maskviečiai, kazachai, geografijos mokytojas, Tel-mano vardo kolektyvinio ū-kio brigadininkas, tekstilės instituto studentas, medvil-nės augintojas. Valandėlei iš nakties išplaukia seniai ne-skustas, išvargintas veidas. O paskui veido nebėr, tiktai žingsniai. Ryt jie šliauž ap-kasais, kaip kurmiai raus žemę, landžios į pogrindžius, šturmuos išlikusį mažo na-

muko fasadą, lįs su grana-tomis po tanku, trauks laidą, dėlios minas, taikys į fricą ar tik į jo šešėlį, šluos barš-čius uraganinėje ugnyje ir mirs — ne senatve, ne ligo-mis — dieną, jei tikėsime Ra-ševskiu, todėl kad "pataikė", o naktį "atsitiktinai". Jei ne-beliks šitų, ateis kiti. Bus vėl naktis, krovinių valtys, Stalingradas. Ne dieną ir ne mėnesį, metus. Kaip eilėraš-čiuose?.. "Pasaulio galas". Ir liks tiltas — ne ant pra-žūties bedugnės, — per Vol-gą, per tą Volgą, apie kurią dainas dainavo, kuria plaukė papuošti garlaiviai su turis-tais. Vanduo dabar kaip che-minis rašalas... Graikai tu-rėjo Letą, užmiršties upę. Kėlikas Charonas, jam kaž-kodėl mokėdavo... Ima mie-gas, žiovilys plėšo burną. Vėl šaudo... Kad tik ne į tiltą... Kirsta, piauta, suka-linėta...

pradės švisti. Dirba visi; ir yra darbe kažkas taikinga, raminama, net kai greta spro-gsta minos, — įprastų judesių pasikartojimas, rau-menų įtampa, šūkliai: "Kar-tą! dar kartą!"

Sala, žemas krantas, su-daužytas krovinių laivas — švinta.

Majoras šileika praneša: šeši tankai. Šaudom tiesiu taikymu.

Diėną mirė kazachas, ku-ris buvo pasakojes apie Ba-tbachą — jį sužeidė minos skeveldra; nespėjo išsiųs-ti į sanitarijos batalijoną, jis kliedėjo: "Aš sloguo-ju..."

Sutemus Sergiejus nuėjo pas majorą Šileiką. Jo KP įsikūręs žeminėje, kurią va-dina "grotu". Taip prirūky-ta, jog nieko nebematyti.

— Kaip pas jus? — klausia majoras.

— Tvarkoje. Radiją klau-seisi?

— Taip. Nieko ypatinga. Jie čia bandė paspausti Ba-laškiną, du namus užėmė, bet Alioša sakė, kad vieną atmušę. Girdėjai, kaip "ka-tiušos" uoliai darbavosi? Bi-ļovas šiandien du fricus pa-guldė, aš jam buvau sakęs: atvesk gyvą, neišdegė, atnė-sė bonką romo ir žiebtuvėlį. Sėsk, romas šlamštas, bet gerti galima. Vaistai — aš

štai peršalau... Tuoju pa-telefoną užsuksiu... Velnias, plokštelė trūko, užia!..

(Bus daugiau)

Ekspertiskai įdedam visokius geriausios išdirbystės aliejaus degintojus.

- Išmokėjimas pratęsiamas net iki 24 mėnesių.
- 10% pigiau mokant iš kal-no.
- Garantija vieniems me-tams.
- Aliejaus sutartis su bile kuria kompanija.

Mes taipgi įrengiame ultra-modernišką šilto vandens siste-mą ir šilto oro pečius.

Garney & Co.

15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554

Mossey & Snider

REAL ESTATE BROKERS

Jei norite pirkti, parduoti ar išmainyti namus prašom kreiptis asmeniškai ar telefonu pas

Charles Banker

(Kalbame ir lietuviškai)

832 BLOOR ST. W. TORONTO

Tel.: LA. 2849 ir LA. 2840

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Ivairių Lietu- viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

ATLANTIC CITY BEDDING

& UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

699 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto

Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT

SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas

Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolškių Zentas)

Kuri mėnesio diena? Ro-dosi, keturiolikta. Ar penki-olika. Keturiasdešimt dienų. Šiandien nesiklausiau radi-jo. Čia laikosi, perkėlimas per upę vyksta — tai svar-biausia. Jis nusišypsojo: kodėl svarbiausia?.. Sėdi — ir visuomet svarbiausia tai, kas prieš tave. Tur būt, Pa-ryžiuje ir nežino, kas tai yra Stalingradas... O vis dėlto nepaimsi! Žmonės tapo kito-kie — nesitraukia. Apsipra-to? Ne, negalima sakyti, kad apsiprato, daug naujokų, tik ką atėję, dar nieko neišma-no, baisu darosi, ir vis dėlto nesitraukia. Išmoko... Ne jie, na, ir ne aš, visi drauge, liaudis. Atrūdo — šiupinys, nieko nesuprasi, o dabar kiekvienas žino, kad esama planė. Tikriausiai už kokių dešimt metų viskas bus aiš-ku, karinėse akademijose iš-nagrinės kiekvieną ėjimą kaip šachmatų partiją. Gal būt, ir dabar, jei gerai išsi-miegotum, suprastum... Ne tai yra svarbu, svarbiausia — tiltas. Greičiau brokliniš-kis pranyks negu šitas... Iš Niujorko į Prancūziją plau-kiojo milžiniški garlaiviai, žurnale mačiau, rodos, "Nor-mandiją", tikras dangorai-žis. Nežinau, ar beplaukioja dabar... O krovinių valtį nu-skandins, bus kita, trečia. Dabar per Volgą sunkiau perplaukti negu per Vande-rlyną. Perplaukiama...

— Drauge kapitone, ant-ras ir trečias nepatikimi... Vyriausias seržantas šu-liapovas bijo — ar nesužalo-tas lynas. Jis šoka į vande-nį.

— Na, ir šaltas!..

Reikia skubėti — netrukus

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

6 Adelaide St. East

Ofiso telef. EM. 6-9591

Rezidenc. — MO. 1232

Toronto

Elora Flower Shop

396 College St.

RA. 5459

RA. 4228

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnieriūs

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: RA. 8971

Pranešimai

Toronto, Ont.

Sėrininkų Žiniai

Baltic Printing Co. šėrininkų susirinkimas įvyks penktadienį, vasario 19 d. 8 val. vak., 160 Claremont St.

Prašome visus šėrininkus atsilankyti. Išgirsite metinį raportą ir aptarsime kitus reikalus.

Board Direktoriai

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 21-mos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 28 dieną, 1 valandą po piet. Rusų svejetainė, Drouillard Rd.

Prašome narius skaitlingai dalyvauti.

Valdyba

Hamilton, Ont.

Metinis Parengimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ra kuopa rengia metinį balių šeštadienį, vasario 27 dieną, 707 Barton St. E.

Bus šaltų ir šiltų užkandžių ir gėrimų. Šokiams bus gera muzika.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Pradžią 8 valandą vakaro.

Valdyba

Mūsų Ligoniai

TORONTO. — Torontiečius pasiekė žinia, kad Londono ligoninėj randasi Jonas Ragauskas, buvęs torontietis, Stasio Ragausko brolis.

Taipgi teko nugirsti, kad P. Kuncė vėl atkeltas į General ligoninę. O S. Jakavičienė perkelta į St. John ligoninę.

S. ir M. Gabinetų sūnelį užgavo automobilius ant gatvės, jam išbėgus pažaisti.

Draugėms Žalidonienėi ir

Masiokienei darė operacijas.

Draugas Gruodis jau namie. Jo sveikata atrodo nepagerėjusi. Jis taipgi turėjo operaciją.

Reporteris

Dar Apie Tą Gražiąją Komediją 'Farmazonai'

TORONTO. — Sykį jau rašiau apie komediją "Farmazonai", bet norisi dar sykį parašyti apie šį puikų veikalą.

Pereitą sekmadienį mūsų menininkai turėjo repeticijas. Kadangi jie perleido visą veikalą, tai turėjau progą pamatyti nuo pradžios iki galo. Reikia pasakyti, kad ši komedija nepaprastai graži ir juokinga, sprendžiant tik iš repeticijų. O kada bus artistai atitinkamai apsirengę, vaidins atitinkamoje scenoje, tai nebus galima išsilaukyti nesijuokus.

Artistai, kiek gali ma spręsti iš repeticijų, jau gerai pasirengę. O jie pasižadėjo pasispausti iki perstatymo. Be to, jie turės dar vieną repeticiją. Tad galima užtikrinti, kad jie suvaidins labai gerai.

Kas dar pažymėtina, tai kad veikalas ne visai trumpas. Teks pradėti vaidinti kiek anksčiau, negu paprastai. Tad nepamirškite susirinkti laiku, kad galėtumėt pamatyti nuo pradžios. Jis bus pradėtas kaip yra skelbiama — 7valandą vakaro. Tad visi pasistenkite ateiti laiku. Nemačius pradžios bus sunkiau suprasti, kas toliau eis. Taipgi labai sunku ir vaidinti, kada žmonės vaikšto, renkasi vietas.

Tokių veikalų negalima tikėtis labai dažnai, tad visi susikaupkime, kad galėtume praleisti šį įvykį kuo sekmingiausiai. Tai bus mūsų visų naudai.

J. Y.

Toronto Menininkai Stato

Scenoje 3 Veiksmų Komedija

Farmazonai

šeštadienį, Vasario 27 d.

Temple Teatre — 300 Bathurst St.

Pradžią 7 val. vakaro

Ižanga \$1.00

Iš kalno — 75 centai

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykia

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109

57 QUEEN ST. W.

TORONTO

Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Yorke Brothers

Funeral Chapel

Erdvi Kopyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. LYndhurst 5241

TORONTO

TORONTO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ SVIETIMO KOMISIJA

Rodys Muzikalės Komedijos Filmą

Kubano Kazokai

(Kuban Cossacks)

Sekmadienį, Vasario 21 d.

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Filma gausi muzika, dainomis, šokiais, romansu, arklių lenktynėmis, talentų paroda ir kita. Jos rodymas trunka beveik dvi valandas. Stipriai rekomenduojame ir prašome visus lietuvius atsilankyti ir stebėti filmos rodymą.

Pradžią 7 val. vakaro.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 155 Spadina
Toronto

Ofiso Tel. KL 4989

Rezidenė. Midway 9352

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skandėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir t.t.

Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro

272½ Queen St. W. Toronto

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO